наша свабода

№11(98) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

29 СТУДЗЕНЯ 2001 года ПАНЯДЗЕЛАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

«Гэта нонсэнс»

Заяву Аляксандра Лукашэнкі пра тое, што ня варта афіцыйнаму Менску езьдзіць у Страсбург і прыніжацца, камэнтуе адзін з кіраўнікоў швэдзкай дэлегацыі ў ПАРЭ Бьёр фон дэр Эш.

Эш: «Я думаю, што ўпершыню за шмат год маёй працы тут чую пра тое, што нейкая краіна хоча спыніць сваё супрацоўніцтва з Радай Эўропы. Я ня бачу пакуль афіцыйнага тэксту і чую пра гэта ўпершыню ад Вас, але гэта нонсэнс». ■

Гутарыў
Уладзімер ГЛОД, Страсбург

В Индии произошло новое землетрясение

Утром в воскресенье в Индии произошло новое землетрясение. По сообщению *Reuters*, подземные толчки ощущались в западном штате Гужарат. Эпицентр находился в нескольких километрах от города Ахмедабад, торгового центра штата.

Эпицентр сильного землетрясения, произошедшего в Индии в пятницу и приведшего к сильным разрушениям и многотысячным жертвам, находился почти в том же самом месте.

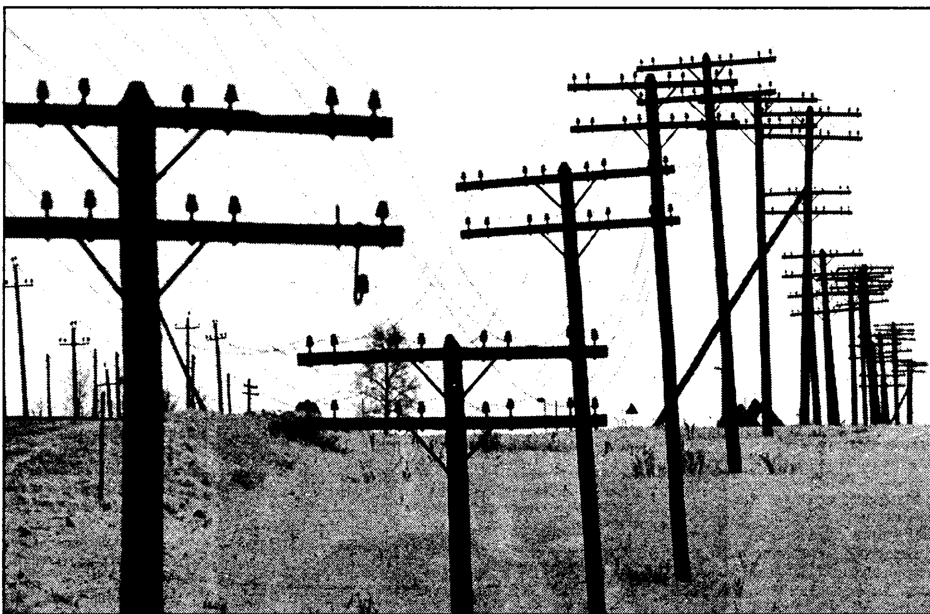
Сведений о новых погибших и пострадавших пока нет, однако повторение подземных толчков повергло людей в панику.

Согласно последним данным, число жертв первого землетрясения превысило 20 тысяч человек, примерно столько же ранены, более пяти тысяч человек считаются пропавшими без вести.

При этом *CNN* со ссылкой на местную полицию сообщает, что число жертв землетрясения немногим превышает шесть тысяч человек.

В воскресенье из-под завалов были спасены три человека, они провели под обломками обрушившегося здания 36 часов. ■

● Люстэрка беларускай энергетыкі

Фота IREX/ProMedia

Лукашенко: «Боевики ОБСЕ готовят в Белоруссии переворот» (?!)

Бюджет работающей в Минске миссии ОБСЕ переходит под контроль белорусских властей. Об этом заявил президент Белоруссии Александр Лукашенко, выступая в эфире национального телевидения. Свое решение Лукашенко объяснил тем, что консультативная наблюдательная группа ОБСЕ финансирует белорусскую оппозицию, сообщает НТВ.

Лукашенко выразил уверенность, что это — целенаправленная акция западных структур. По его словам, Запад заинтересован в усилении своего влияния на территории Белоруссии и сейчас ищет агентов влияния, кормит их и платит им деньги.

Помимо этого Лукашенко заявил, что он против создания группы наблюдателей за предстоящими президентскими выборами. Представители ОБСЕ планировали выделить для этой цели 14 тысяч человек. Лукашенко назвал этих людей «боевиками, которые утром сеют, а вечером достают ружья из-под кровати».

«Меня трудно здесь упрекнуть в том, что я занял жесткую позицию по отношению к ОБСЕ, — заявил Лукашенко. — Вы же знаете, после чего я занял такую позицию. ... Когда группа западных наблюдателей начала говорить о варианте Коштуницы. Что, я должен на это спокойно смотреть? Когда мой народ сверху начнут бомбить боеприпасами, начиненными якобы необогащенным ураном?». ▶

Окончание на стр.3

Козак пачуваецца ў Беларусі як на Кубе

Агенцтва «Ю.С.Ньюс»

(www.yusnews.com)

Пасол ЗША Майкл Козак, які прыбыў у Мінск 20 кастрычніка 2000 года, адзначыў у гэты ўік-энд 100 дзён свайго знаходжання ў Беларусі.

На працягу гэтых ста дзён Аляксандр Лукашэнка так і не знайшоў час для таго, каб прыняць у М.Козака даверчыя граматы. Сам амерыканскі пасол лічыць сябе паўнамоцным кіраўніком місіі да спасылацца на Венскую канвенцыю пра дыпламатычныя зносіны, у адпаведнасці з якой пасол можа распачаць выкананне сваіх афіцыйных абавязкаў пасля ўручэння сапраўднай копіі сваіх грамат дыпламатычнаму ведамству краіны знаходжання. М.Козак уручыў такую копію яшчэ ў пачатку лістапада 2000 года тагачаснаму віцэ-прэм'еру і міністру замежных справаў Беларусі Уралу Латыпаву.

На пытанне карэспандэнта «Ю.С.Ньюс», як ён ставіцца да такіх паводзінаў беларускіх уладаў і ў прыватнасці да таго, што яго не запрасілі на традыцыйны дыпламатычны прыём 13 студзеня ад імя А.Лукашэнкі, пасол ЗША ў Беларусі адказаў: «Калі я працаваў на Кубе, мяне таксама нікуды не запрашалі».

Нагадаем, што пасля заявы М.Козака ў інтэрв'ю газеце «Народная воля» пра нелегітымнасць усіх галінаў цяперашняй беларускай улады міністэрства замежных справаў заявіла пра непаўнамоцнасць «прызначанага пасла» ЗША ды нават спыніла паведамленні пра ўзгадненне даты ягонай першай сустрэчы з А.Лукашэнкам.

Паколькі на мінулым тыдні ў Беларусь прыбыў новы пасол Італіі Стэфана Бенацца, афіцыйны Мінск апынуўся ў складаным становішчы: цяпер трэба або трымаць у доўгім чаканні італьянскага дыпламата, або прыняць ягоныя даверчыя граматы раней за М.Козака, як гэта ўжо здарылася з паслом Мадагаскара.

Крыніцы «Ю.С.Ньюс» у беларускім дыпламатычным ведамстве не выключаюць, што А.Лукашэнка прыме граматы абодвух заходніх паслоў у адзін дзень, каб падкрэсліць фармальнасць гэтай працэдуры. ■

НАВІНЫ

■ **Міністэрства сацыяльнай абароны паведаміла, што з 1 лютага павялічацца памеры пенсіяў.** Мінімальная пенсія ўзрасце на 11,8% і складзе 23.293 рублі (гэта меней 20 долараў). Сярэдняя пенсія па ўзросце будзе роўнай 43.800 рублёў, максімальная – 67.937 рублёў.

■ **У Беларусі ўстаноўленыя новыя мінімальныя спажывецкія бюджэты.** На месяц для сям'і з 4 чалавек – гэта 63.933 рублі, для жанчын у працаздольным узросце – 74.847 рублёў, а мужчыны – 74.958 рублёў. З леташняга верасня мінімальныя спажывецкія бюджэты павялічыліся на 15-20%.

■ **У гомельскіх школах з-за грыпу ўведзены каранцін. На пазачарговыя вакацыі пайшлі каля 70 тысячаў тутэйшых школьнікаў.** Ужо можна казаць пра пачатак у горадзе грыпавай эпідэміі. Кожны дзень да ўрачоў звяртаецца звыш 2.000 чалавек. Звычайна захворваюць дзеці ва ўзросце да 14 гадоў.

■ **Бліжэйшым часам у Беларусі можа быць зменена форма аплаты за энерганосьбіты.** Ва ўрадзе разглядаецца магчымасць увядзення забароны на бартэрныя разлікі паміж прадпрыемствамі-вытворцамі і спажыўцамі энергіі ўнутры краіны.

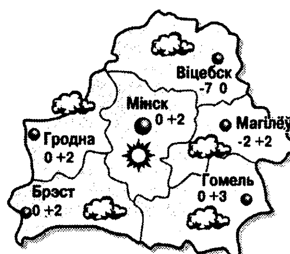
■ **Паводле дадзеных міністэрства статыстыкі, кошты на харчовыя тавары за 2000 год узраслі амаль удвая – на 97,2%.** У прыватнасці, яйкі падаражэлі на 70%, мука – на 94%, малако і малочныя прадукты – на 108%, гародніна — на 115%, мяса – на 116%, цукар – на 124%, алкаголь – на 152%, хлеб – на 207%.

■ **Абсталяванне на беларускіх прадпрыемствах мадэрнізуецца тэмпамі ў 5 разоў меншымі, чымсьці таго вымагаюць нормы.** У прамысловасці наогул у 7 разоў. Лічыцца, што кожны год тэхнічнае абсталяванне мусіць узнаўляцца на 10%.

■ **Паводле праграмы мадэрнізацыі трамвайнага парка, у бліжэйшыя 5 гадоў у Беларусі з'явяцца каля паўсотні новых машынаў.** Умяшчальнасць мадэрнізаваных трамваяў будзе больш за 200 чалавек, у вагонах паставяць кандыцыянеры і цеплаізаляцыйныя шыбы.

■ **Летась колькасць захворванняў на гепатыт на Магілёўшчыне ў параўнанні з 1999 годам павялічылася на 30%.** Сярод дзяцей да 14 гадоў гэты паказчык – наогул 60%. Разам з тым стала больш захворванняў на эпідэмічны паратыт, краснуху і вятранку.

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1230

Мамкіны сынкі

Аляксандар ДУБРАВІН

Куды б мы, падшыванцы, ні збіраліся ісці кампаніяй — у чужыя сапяжанкі, у рыбу на чоўнах, у лес пастраляць з самапалаў альбо паганяць шайбу па жоўтым веснавым лёдзе – заўсёды пільнавалі, каб за намі не ўвязаліся два-тры ўсёй вуліцы вядомыя мамкіныя сынкі. Ужо і прыкмета была, што як каторы з іх зачэпіцца за кампанію, дык быць якой-небудзь прыкрасці. І прыкрасць атрымаецца праз тое, што чалавек не мае ніякай мужчынскай вытрымкі, слабы і духам, і целам. Уяві чытач: лезеш ты цераз плот у грушы да панурага чорнага аднаногага дзядзькі, які пільнуе свой сад з дубальтоўкай, начыненай набоямі солі. Сядзіць дзядзька ў будане, кімарыць, а калі што пачуе – выскоквае і лупіць дуплетам наўсцяж сада так гучна, што калі соллю ў цябе не патрапіць, дык сапяжанкамі прыб'е: сыплюцца яны на зямлю пасля стрэлу, як зоры ў жніўні. Магчыма, каб дзядзька гэтак не рабіў, дык і мы б да яго не лазілі. Ці мала было тых груш? Але ж тут была рэальная небяспека, была магчымасць праверыць сваё майстэрства садалаза і вытрымку сапраўднага мужчыны.

Дык вось, ты лезеш у сад, а мамкінага сынка пакідаеш пільнаваць за плотам. «Стой ціха, — наказваеш, — калі што якое – мяўкні і ціхенька адпаўзай». Ён ківае галавой, а сам ужо трасецца ад жаху. І вось толькі ты пералез праз плот, як ззаду чуецца галасны лямант на ўвесь сад: «А-вой! Вой-вой-вой! Шухер! Ногі! Назад!». Ты спыняешся, як громам суняты. З мацюгамі з будана вылятае на адной назе дзядзька і лупіць з дубальтоўкі. Сыплецца лісце, смецце, трава, лапухі, грушы, веткі, трашчыць плот, брэшуць сабакі. Але ўвесь гэты гармідар перакрывае роў і плач мамкінага сынка: «Дзядзечка, не ўбівайце! Міленькі дзядзечка, не страляйце! Гэта мяне суседскія мальчыкі падгаварылі! Я больш не буду, дзядзечка!».

Назаўтра ўсе ведаюць пра тваю прыгоду, усе цябе бэсцяць і ўшчуваюць. Бацькі цягнуць за вуха да дзядзькі прасіць прабачэння, а потым даюць столькі работы, што няма калі і галаву падняць. А мамкін сынок сядзіць на сонейку, макае блінцы ў мядок, плюшчыць вочкі і пазірае ў твой бок незадаволена: нашто ты яго з сабою пазваў?

І сапраўды, нашто? Ты ж ведаў, што ён слабы целам і кволы духам. Ведаў, што ён усяго баіцца. Ведаў, што заложыць, выдасць, здрадзіць, здасць. Але ўзяў, бо табе быў патрэбен удзячны глядач, сведка тваёй смеласці і трываласці характару.

Апошнім часам заўважаю вакол многа такіх мамкіных сынкоў. І чым болей лютуе рэжым – тым болей іх з'яўляецца. Мамкін сынок – гэта распаўсюджвальнік панікі, змагар без веры ў перамогу. Гэта выпадковы чалавек у апазіцыі, нездатны для сапраўднай барацьбы з дыктатурай. Яго ўзялі ў кампанію ў якасці сведкі, уводзяць у справы, тлумачаць яму незразумелае, запрашаюць да ўдзелу ў справах. Сярод мамкіных сынкоў сустракаюцца журналісты незалежных выданняў, члены палітычных партыяў або грамадскіх аб'яднанняў. У крытычную хвіліну, калі будзе вельмі цяжка, калі спатрэбіцца сабраць сілы, калі прыйдзе час праявіць мужнасць, вытрымку, самаахвярнасць, вы абавязкова пачуеце ззаду іх роспачны лямант: «А-вой! Вой-вой! Шухер! Ногі! Назад!».

У беларускіх уладаў сем пятніц на тыдзень

Юры СВІРКО

Беларускія ўлады спрабавалі суцішыць скандал, які самі ж стварылі ўчора. Навіны аб прызначэнні выканаўцам абавязкаў дзяржаўнага сакратара «саюзнае дзяржавы» Ігара Селіванава замест Паўла Барадзіна.

Беларускі віцэ-прэм'ер Леанід Козік, даведаўшыся пра рашэнне кіраўніка расійскага ўрада Міхаіла Касьянава прызначыць часовым выканаўцам абавязкаў дзяржаўнага сакратара «саюзнае дзяржавы» Ігара Селіванава, адразу заявіў агенцтву «Інтэрфакс-Захад», што бачыць з боку прэм'ера Касьянава «перавышэнне паўнамоцтваў».

А сёння, праз дзень, спадар Козік сказаў таму ж «Інтэрфаксу», што «прызначэнне в.а. дзяржсакратара — цалкам слушны крок Касьянава, бо ідзе падрыхтоўка да паседжання Савета міністраў».

Леанід Козік дадаў, што ведае спадара Касьянава як чалавека, які вельмі шмат робіць для саюзнай дзяржавы, для арганізацыі працы Саўміна.

Паводле словаў беларускага віцэ-прэм'ера, паміж Масквою ды Мінскам не існуе аніякае шчыліны ды ніякіх разыходжанняў у пытаннях функцыявання «саюзнае дзяржавы». Леанід Козік сказаў «Інтэрфаксу»: «Ніхто не думаў, што сродкі масавае інфармацыі нададуць нашым учарашнім размовам такое значэнне. Напэўна, не было іншых навінаў на той момант», — зазначыў спадар Козік.

Віцэ-прэм'ер таксама дадаў, што «СМІ ды некаторыя расійскія чыноўнікі перакруцілі пытанне на арганізацыйны бок».

Беларускае тэлебачанне тым часам у кожным выпуску навінаў паведамляе: «Пытанні працэдурнага характару, звязаныя з прызначэннем Ігара Селіванава на пасаду дзяржсакратара саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі, безумоўна, аніяк не паўплываюць на дачыненні народаў і стварэнне саюзнай дзяржавы».

З гэтае ананімнае заявы можна зразумець, што афіцыйны Мінск пагаджаецца ўжо на сталае прызначэнне спадара Селіванава замест Паўла Барадзіна, які сядзіць у бруклінскай вязніцы.

Дарэчы, арыштант папрасіў перадаць адтуль сардэчную ўдзячнасць Аляксандру Лукашэнку за ягоныя заявы, зробленыя адразу пасля затрымання, ды за шчырую падтрымку.

Пра ўдзячнасць спадару Лукашэнку з боку прэзідэнта або прэм'ер-міністра Расіі нічога не паведамляецца. ■

Радыё Свабода

Беларускае пасольства ў Літве абураецца

Агенцтва «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com) з Вільні

Пасольства Беларусі ў Літве абуранае правядзеннем у Вільні курсаў для прадстаўнікоў беларускай апазіцыі, якія вучацца тут метадам негвалтоўнага змагання з аўтарытарным рэжымам. Беларускае пасольства ў Вільні заявіла, што гэты семінар накіраваны на дэстабілізацыю цяперашняй сацыяльнай сітуацыі ў Беларусі ды ставіць перашкоды напярэдадні беларускай прэзідэнцкай выбарчай кампаніі. А міністэрства замежных справаў Літвы паведаміла, што не мае дачынення да семінара.

Старшыня літоўскага Фонду падтрымкі абароны грамадзянаў Стасіс Каўшыніс кажа, што супрацоўнічае з беларускай апазіцыяй, бо адчувае адказнасць за Літву: «Калі нас цікавяць суседзі, мы мусім паклапаціцца, каб у Беларусі як мага хутчэй не стала гэтага рэжыму, што цяпер захапіў уладу». С.Каўшыніс адзначыў, што часам Беларусь арганізоўвае акцыі, накіраваныя супраць Літвы, і падаў як прыклад вайсковыя вучэнні разам з расійскай арміяй, падчас якіх на мапах малююць, як беларускае войска займае Літву, а расійскае – Латвію ды Эстонію.

ФОТАФАКТ

Фота IREX/ProMedia

Абед у вясковай бальніцы

У Наваполацку будзе смеццеперапрацоўчы завод

Андрэй АЛЯКСАНДРАЎ

У 2003 годзе ў Наваполацку пачне работу завод па перапрацоўцы смецця. Ужо распрацаваная генеральная схема прадпрыемства. Ягонае будаўніцтва будзе весціся за кошт крэдытных рэсурсаў – адзін з нямецкіх банкаў гатовы выдаткаваць крэдыт у памеры 3 мільёнаў долараў на ўзвядзенне завода.

Толькі паводле папярэдніх разлікаў, штогадовы прыбытак ад дзейнасці смеццеперапрацоўчага прадпрыемства будзе роўны 100 тысячам амерыканскіх долараў. Акрамя таго, гэтая сучасная вытворчасць дазволіць стварыць каля 40 новых працоўных месцаў. І гэта – толькі эканамічны эфект, што чакаюць мясцовыя ўлады. Прычым ён непараўнальны з карысцю, якую завод прынясе навакольнаму асяроддзю.

Тым часам у некаторых наваполацкіх дварах ужо з'явіліся адмысловыя кантэйнеры для асобнага збору смецця. Гэта ёсць неабходнай умовай дзеля паспяховага функцыявання перапрацоўчага завода. ■

Борьба за демократию без насилия

«Нельзя сварить суп лишь в одной части кастрюли, нельзя и создать демократию только в одном государстве», считают литовцы и обещают помочь белорусам в ненасильственной борьбе с режимом

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com) из Вильнюса

40 представителей почти всех оппозиционных организаций и партий Беларуси начали учиться в Вильнюсе, как ненасильственным путем бороться с диктаторским режимом.

В числе слушателей — прибывший из США в Литву один из лидеров оппозиции Зенон Позьняк. Все они после завершения курсов станут инструкторами и смогут обучать своих коллег в Беларуси.

Семинар под названием «Ненасильственная борьба демократии и процесс демократизации в Беларуси» организовали литовский Фонд поддержки гражданской обороны и экс-министр охраны края Аудрюс Буткявичюс. По его инициативе в Вильнюс прибыл руководитель американского института Эйнштейна, известный теоретик ненасильственного сопротивления, профессор Джин Шарп (*Gene Sharpe*). Этот институт инструктировал оппозиционеров Бирмы, эмигрантов Тибета в Индии, а также с 1991 года консультировал военные структуры Балтийских государств. Профессор Шарп считает, что если даже диктаторский режим станет использовать методы ненасильственного сопротивления, то и это все будет в пользу развития демократии.

Экс-министр охраны края Литвы Аудрюс Буткявичюс заверяет, что в Вильнюсе белорусских оппозиционеров никто не станет учить террористическим действиям. «Просто можно научить, как сделать так, чтобы как можно больше людей стали бы не доверять власти или чтобы специалисты стратегических секторов – врачи, юристы, финансисты – организованно отказались бы сотрудничать с диктатором», — говорит А.Буткявичюс.

По его словам, общественность Беларуси в настоящий момент сильно ориентирована на Россию и многие уверены, что лучше теперешнее положение и минимальные жизненные гарантии, чем революционные перемены, которые еще неизвестно что принесут. Однако, по мнению А.Буткявичюса, и в Беларуси существуют прогрессивные люди, которым перемены необходимы, как воздух. «Невозможно создать демократию только в одном государстве, как невозможно сварить суп только в одной части кастрюли. Если уже мы являемся соседями Беларуси, мы должны с ними поделиться и своими идеями», — считает экс-министр охраны края Литвы. ■

Абрабавалі брэсцкую «Вежу»

Юрый АЛЯКСЕЕЎ

У ноч з 26 на 27 студзеня быў абрабаваны офіс Брэсцкага цэнтра падтрымкі грамадзянскіх ініцыятываў «Вежа».

Як паведаміла кіраўнік цэнтра «Вежа» Іна Кулей, рабаўнікі вынеслі ўсю тэхніку, якая была ў карыстанні цэнтра. Зніклі 6 камп'ютэраў, прынтэр, мадэм, сканер, факс. Пры дапамозе гэтага абсталявання рыхтаваліся да друку некалькі дзесяткаў выданняў малога накладу з усёй Брэстчыны, праводзілася камп'ютэрнае навучанне для прадстаўнікоў грамадскіх арганізацыяў, ладзіліся юрыдычныя кансультацыі для нефармальных групаў па пытаннях рэгістрацыі.

Супрацоўнікі «Вежы» пакінулі памяшканне а 22 гадзіне ўвечары 26 студзеня, а раніцай у 9.30 офіс знайшлі абрабаваным. Цэнтр «Вежа» арандуе памяшканне ў двухпавярховым доме ў самым цэнтры Брэста. Насупраць знаходзяцца адразу дзве ўстановы правапарадку — раённы суд і следчы ізалятар. Ізалятар кругласутачна ахоўваецца дзяжурным міліцыянерам. З будкі ахоўніка добра праглядаецца будынак «Вежы».

Зараз па факце рабаўніцтва пачалося следства.

Літаральна суткі таму, у ноч з 25 на 26 студзеня, быў абрабаваны офіс верхнядзвінскага інфармацыйна-рэсурсавага цэнтра «Рубон». А яшчэ раней — месяц таму — такі ж лёс напаткаў наваполацкі рэсурсавы цэнтр «Усяслаў Чарадзей». ■

БелаПАН

Апісалі маёмасць актывісткі МГ

Сяргей МАКСІМОВІЧ

У Гродне судовымі выканаўцамі апісаная маёмасць бацькоў Святланы Нех — намесніка старшыні гарадской арганізацыі Маладой Грамады. У лістападзе яна была аштрафаваная Ленінскім судом горада на 150 мінімальных заробкаў за ўдзел у акцыі «Моладзь за перамены». Паколькі дзяўчына не мае ўласнай маёмасці, улады вырашылі пакараць яе бацькоў. ■

Беларусы жэняцца са сваімі

Сяргей МАКСІМОВІЧ

На Гарадзеншчыне ў палове хатніх гаспадарак усе члены — адной нацыянальнасці. Хаця, як вядома, у нас вельмі распаўсюджаныя змяшаныя шлюбы. Сярод аднанацыянальных сем'яў пераважаюць беларускія, іх — амаль 70%. Польскіх сем'яў — 24%, рускіх – 7%. Аб гэтым паведаміў кіраўнік абласной статыстычнай службы В.Бобрык.

Ён прадставіў таксама лічбы па міграцыі. Большасць з тых, хто прыехаў у вобласць, — гэта рускія. Іх 50 тысячаў. Беларусаў — 35 тысячаў, палякаў — 10 тысячаў. Ёсць дзве акалічнасці. Большасць вяртанцаў — былыя жыхары вобласці, прычым найбольш людзей вяртаецца з Расіі. Зыходзячы з гэтага, напрошваецца выснова, што там беларусы нярэдка робяцца рускімі, але жыць на «другой радзіме» не жадаюць. Хаця таксама магчыма, *што нават гродзенскія рускія* не жадаюць жыць у Расіі. ■

Канфіскаваная партыя марыхуаны

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Падчас спецыяльнай пагранічнай аперацыі, якую цяперашнім часам беларускія памежнікі праводзяць сумесна са сваімі латышскімі калегамі, удалося прадухіліць увоз у Латвію партыі наркатычнага рэчыва.

Як паведамілі ў прэс-цэнтры Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў рэспублікі, 25 студзеня пры даглядзе ў пункце пропуску «Бігосава-1» на беларуска-латвійскай мяжы пасажырскага цягніка «Варонеж-Рыга», памежнікамі Полацкага пагранатрада былі знойдзеныя 100 грамаў раслiннай масы. Пасля праведзенай экспрэс-экспертызы высветлілася, што гэта марыхуана. Наркатычнае рэчыва было схаванае ў пакеце з пасцельнай бялізнай у купэ праваднiка.

Цяперашняя аперацыя – другая *сумесная з латышскімі памежнікамі*. Першая праводзілася ў кастрычніку мінулага года. ■

БелаПАН

Кладаўшчык-нясун

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Пракуратура Пінскага раёна ўзбудзіла крымінальную справу ў дачыненні да кладаўшчыка аб'яднання «Медтэхніка». Як устанавілі супрацоўнікі аддзела па эканамічнай злачыннасці УУС Брэсцкага аблвыканкама, 29-гадовы жыхар Пінска на працягу 1999-2000 гадоў са склада ў вёсцы Пінкавічы Пінскага раёна выкраў медпрэпараты на суму ў 5,29 мільёна рублёў.

Паводле інфармацыі аддзела па эканамічнай злачыннасці УУС, летась у Брэсцкай вобласці было раскрыта 26 злачынстваў у медыцынскай сферы. Сярод іх былі як крадзяжы медпрэпаратаў, гэтак і злоўжыванні службовым становішчам і хабарніцтва. ■

БелаПАН

За раз паўтысячы беспрацоўных

Мар'ян КАРЫМОНТ

Днямі ў Гродне адразу болей паўтысячы чалавек ператварыліся ў беспрацоўных.

Справа ў тым, што ў горадзе зачынілася сумеснае беларуска-галандскае прадпрыемства па перапрацоўцы крэветак. У выніку без працы засталіся каля 600 супрацоўнікаў, прычым гэта амаль усе жанчыны. А даведаліся аб звальненні яны ўсяго за некалькі дзён да закрыцця фабрыкі.

Прычынай спынення фабрыкі стала тое, што галандскі бок абвясціў вытворчасць нявыгаднай. ■

Каўбасы па-ранейшаму замала

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама М.Бяляеў паведаміў журналістам, што з каўбаснымі вырабамі стала значна лепей. Аднак, па прызнанні чыноўніка, нам яшчэ далёка да «капіталістычнай» Літвы. У суседніх Друскеніках ён асабіста налічыў у краме 52 гатункі каўбасных вырабаў. Пошукі па гэты бок мяжы прывялі М.Бяляева ў Слонім, дзе ў мясцовай мясакамбінацкай краме ён знайшоў максімальную колькасць розных шынак і каўбасаў — 32 гатункі. ■

Справу Кудзінава адправілі на перагляд

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

У Барысаўскім раённым судзе адбудзецца перагляд справы Уладзіміра Кудзінава, які адбывае пакаранне ў мінскай калоніі. Пытанне толькі ў тым, калі ў барысаўскіх суддзяў, якія і «ўляпілі «яму сем гадоў турмы за «хабарніцтва», дойдуць рукі да справы дэпутата.

Паводле новага Крымінальнага кодэкса, Кудзінаў ужо свaё адседзеў і павінен выйсці на волю. Аднак нашыя ўлады развітвацца з ім не спяшаліся, штучна зацягваючы працэс перагляду справы. Адпаведную скаргу адваката суд вярнуў, а Кудзінава ў турме пачалі ўгаворваць самога напісаць хадайніцтва. Між тым, паводле закона аб уступленні ў дзеянне новага Крымінальнага кодэкса, перагляд справаў тых вязняў, якія па новых мерках ужо адбылі сваё пакаранне, мусіць распачынаць адміністрацыя калоніі. Вось чаму Уладзімір Кудзінаў адмовіўся сам складаць любыя паперы і заявіў, што лічыць незаконным утрыманне яго ў калоніі пасля 1 студзеня. Кудзінава яшчэ нейкі час угаворвалі, выклікалі на размовы з турэмным начальствам, але ў рэшце рэшт адчапіліся. Мінулым тыднем справа дэпутата патрапіла з Мінскага абласнога ў Барысаўскі раённы суд на перагляд. Не выключана, што перагляд адбудзецца ў бліжэйшыя дні. Толькі ці азначае гэта, што вязьня абавязкова адпусцяць на волю?

Адвакат дэпутата Таццяна Станкевіч перакананая ў станоўчым выніку. «Паводле новага Кодэкса, злачынства, якое прызнанае судом за маім падабаронным (спроба даць хабар), караецца зняволеннем ад 3 да 5 гадоў. Чатыры гады Уладзімір ужо адседзеў і год яму скасавалі па амністыі, таму сапраўды законных падставаў трымаць яго ў турме далей няма ніякіх. Трэба толькі дачакацца рашэння Барысаўскага суда, але гэта хутчэй фармальнасць», — лічыць адвакат Таццяна Станкевіч.

Жонка і дочкі Уладзіміра Кудзінава спадзяюцца хутка сустрэць яго дома. «Па маіх звестках, пакуль хварэе старшыня суда, і таму дзень перагляду яшчэ не прызначаны. Аднак мы разлічваем, што суддзі не будуць цягнуць з гэтай справай. Мы вельмі спадзяемся, што ўжо на будучым тыдні Уладзімір вернецца», – сказала карэспандэнту НАШАЙ СВАБОДЫ Зоя Кудзінава. ■

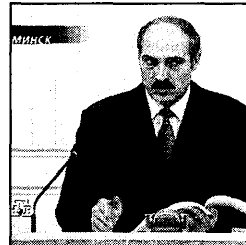
Лукашенко: «Боевики ОБСЕ готовят в Белоруссии переворот» (?!)

Окончание. Начало на стр.1

«Здесь Югославии не будет, пока я президент», — подчеркнул глава Белоруссии. Реакции представителей ОБСЕ на эти заявления пока не последовало.

Эта публикация обсуждалась на форуме сайта lenty.ru. Несколько характерных высказываний участников интернет-конференции мы представляем вниманию читателя:

«Ребята, если бы вы знали как тошно и стыдно быть белорусом вместе с Лукашенко. Обменяйте нас на Бородина».

«Лукашенко в который раз пытается продемонстрировать всему миру, что он пришел в Белоруссию надолго и место свое отдавать никому не желает, прекрасно осознавая, что если комиссия ОБСЕ будет создана, то выборы нового президента (Лукашенко) фальсифицировать будет сложно. Если при выборах в парламент Лукашенко сумел пропихнуть своих людей, сняв 237(!!!) независимых кандидатов, то с президентскими выборами так не получится. Теперь он пытается сочинить новую байку, чтобы аргументированно не допустить проверяющих на президентские выборы. Вы посмотрите, как он себя ведет...Клинтон последний месяц спокойно кайф ловил в Белом доме — готовился к отходу, а наш президент заявляет: «...я дам парламенту силу после выборов президента» — в общем, никуда я не уйду. Таким образом, заявление против ОБСЕ я считаю не чем иным, как блефом и проявлением опасений, что выборы могут пройти по иному сценарию».

«Азиатские СНГ-коллеги Лукашенко обеспечили себя пожизненными сроками президентства путем всевозможных псевдоголосований. Такой «простой» вариант не совсем удобно проводить в Беларуси (якобы европейская страна). «Приличнее» будет сфальсифицировать президентские выборы (будут в этом году), если вдруг победит не Лукашенко (что, маловероятно). Подготовка к такой фальсификации и началась этим заявлением. Лукашенко — далеко вперёдсмотрящий президент!» ■

LENTA.RU. Бесплатные конференции. 28.01.2001

Моладзь актывізуецца

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў назіраецца значная актывізацыя ў маладзёжным асяродку. Днямі на рэгіянальным узроўні прайшлі адразу два важныя маладзёжныя форумы.

У вёсцы Брашэвічы на Брэстчыне прадстаўнікі маладзёжных арганізацыяў вобласці выпрацавалі праграму сумесных дзеянняў, канчатковая мэта якой – мабілізаваць і заахвоціць моладзь прыйсці на выбары. Удзел у сустрэчы, арганізаванай Цэнтрам рэгіянальнага супрацоўніцтва з Белаазёрска пры падтрымцы Брэсцкага цэнтра «Вежа», узялі прадстаўнікі 14 арганізацыяў з 8 раёнаў. Маладзёжныя лідэры падпісалі «Пагадненне пра супрацоўніцтва», у якім задэкларавалі намер змагацца за незалежнасць краіны. Першачарговай задачай, безумоўна, абвешчаная мабілізацыя моладзі на прэзідэнцкую гонку. Падобныя сустрэчы, як і інфармацыйны абмен, мусяць стаць пастаяннымі для рэгіёна.

На «круглым стале» ў Магілёве прадстаўнікі 20 маладзёжных арганізацыяў з 9 раёнаў вобласці дамовіліся пра стварэнне адзінае рэгіянальнай інфармацыйнай прасторы. Удзельнікі мерапрыемства абмеркавалі перспектыву выдання рэгіянальнага маладзёжнага інфармацыйнага весніка – ужо вырашана, што першы нумар будзе прысвечаны вынікам студзеньскай сустрэчы. ■

У каго «пад каўпаком» кватэра Клімава?

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Жонка дэпутата Андрэя Клімава Таццяна Леановіч заявіла пра апасенні адносна бяспекі сваёй сям'і. Падстава – дзіўныя рэчы, што творацца з кватэрнымі тэлефонамі, а таксама з дзвярыма на лесвічнай пляцоўцы, дзе знаходзіцца кватэра Клімавых. У адну з мінулых начэй нехта прабраўся на гэтую пляцоўку, невядома як адчыніўшы жалезныя дзверы, ключы ад якіх былі толькі ў Клімава і суседзяў. Як вызначылі суседзі, наведвальнік цікавіўся электрашчытком ды корпаўся ў тэлефонных правадах. Пасля начнога візіту Таццяна Леановіч і ейныя суседзі ўзгадалі, што два апошнія тыдні іхныя тэлефоны працуюць неяк дзіўна – часта адключаюцца ды «фаняць». Яшчэ суседскі кансіліум высветліў, што ва ўсіх кватэрах пляцоўкі частымі сталі «нямыя» званкі, быццам нехта правярае, ці ёсць хто дома.

Сам А.Клімаў за кратамі

Прычыну гэтых дзіўных рэчаў вызначыць пакуль не ўдалося. Канечне, кожны думае па-свойму. Што да Таццяны Леановіч, яна не выключае, што цікавяцца менавіта яе кватэрай. «Альбо нейкія спецслужбы дэманструюць свае магчымасці, каб аказаць псіхалагічны ціск, альбо на нас звярнулі ўвагу крымінальнікі», —кажа Таццяна. На карысць першай версіі тое, што падчас вобшукаў пасля арышту Андрэя Клімава следчыя забралі ягоныя ключы, у тым ліку і ключ ад жалезных дзвярэй, якія цяпер нехта вельмі лёгка адчыняе.

Небеспадстаўна выглядае і крымінальная версія. На яе працуе тое, што пэўны час Таццяна спрабавала сабраць грошы на выкуп мужа. Сума называлася немалая – 96 тысяч долараў. Вось на іх нехта і мог спакусіцца. «Гэтым людзям спяшаюся заявіць – мая спроба сабраць грошы не ўдалася. Прапановы дапамагчы былі, але мне прыйшлося ад іх адмовіцца, бо ўсё роўна на патрэбную суму мы не выходзілі», – кажа Таццяна Клімава. А магчымым супрацоўнікам спецслужбаў яна дасылае віншаванні з прайшоўшым нядаўна днём чэкіста. «На жаль, запалохваць яны не развучыліся», —заўважае жонка Андрэя Клімава. ■

Звольненая за небяспечнае сваяцтва

26 студзеня 2001 года ў Праваабарончы цэнтр «Вясна» зьвярнулася Валянціна Красоўская, якая знаходзіцца ў сваяцкіх адносінах з Анатолем Красоўскім (дырэктар фірмы «Красіка», зьнік без зьвестак 16 верасьня разам з Віктарам Ганчаром). В.Красоўская не выключае магчымасьці, што яе звальненьне з Мінгарвыканкама (дзе яна працавала юрыстам) выклікана сваяцкімі адносінамі з Анатолем Красоўскім.

Красоўская Валянціна працавала ў Камітэце архітэктуры, горадабудаўніцтва і землеўпарадкаваньня Мінгарвыканкама на пасадзе галоўнага юрыста пачынаючы з 1 лютага 1996 года. Красоўская Валянціна гаворыць: «Я добрасумленна выконвала свае абавязкі. Бараніла інтарэсы Мінгарвыканкама ў судах агульнай кампетэнцыі і гаспадарчым судзе. Практычна ўсе справы з маім удзелам былі вырашаны станоўча. За ўвесь час працы ў камітэце да мяне не выкарыстоўваліся ніякія меры дысцыплінарнага ўзьдзеяньня, а ў працоўнай кніжцы былі запісаныя адны падзякі. У адпаведнасьці з рашэньнем Мінгарвыканкама дзяржаўныя служачыя абавязаныя праходзіць атэстацыю з мэтай праверкі іх прафесійных ведаў і адпаведнасьці займаемым пасадам. У маім выпадку ў атэстацыйнай камісіі не было юрыстаў — архітэктары і бухгалтары. Мне не было зададзена ніводнага пытаньня па маім прафесійным кірунку. У працэсе правядзеньня атэстацыі старшыня камісіі Аляксандр Чадовіч (галоўны архітэктар Мінска) паведаміў, што да мяне як да сьпецыяліста няма ніякіх прэтэзіяў, а што тычыцца асабістых якасьцяў, то мяне абвінавацілі ў «неуживчивости». Праз некалькі дзён мне быў зачытаны загад пра маё звальненьне па выніках атэстацыі. Такім чынам я была звольненая з 31.10.2000 года — Аляксандр Чадовіч вырашыў мой лёс і пазбавіў мяне права быць юрыстам. Гэта быў страшны ўдар для мяне. Дакладна не ведаю, чым выкліканыя такія адносіны да мяне. У 1995 годзе я працавала на фірме «Красіка», там пазнаёмілася з пляменьнікам Анатоля Красоўскага і стала яго жонкай. Я не выключаю, што маё звальненьне магло быць выкліканае тым, што я працавала з Анатолем Красоўскім і маю з ім сваяцкія адносіны».

Валянціна Красоўская падала іск аб узнаўленьні на працы ў суд Маскоўскага раёна г.Мінска. Яе справа будзе разгледжаная ў судзе Маскоўскага раёна г.Мінска 29 студзеня ў 16.00. ■

Інфармацыйны аддзел ПЦ «Вясна»

Савет Еўропы ў ролі міратворцы

Арменія і Азербайджан адначасова сталі новымі членамі Савета Еўропы

Валер КАЛІНОЎСКІ
для агенцтва «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com) са Страсбурга

Дзяржаўныя сцягі Арменіі ды Азербайджана ўзняліся 25 студзеня ля Палаца Еўропы ў Страсбургу. Гэтыя дзяржавы сталі 42-м і 43-м членамі Савета Еўропы адпаведна. Цырымонія адначасовага прыняцця дасюль канфліктуючых дзяржаваў у Савет Еўропы падкрэслівала жаданне гэтай панкантынентальнай арганізацыі далучыцца да міратворчых намаганняў па ўрэгуляванні нагорна-карабахскага канфлікту, які раздзяляе гэтыя краіны.

«Мы вельмі спадзяемся, што адначасовае ўваходжанне ў еўрапейскую сям'ю дапаможа Арменіі і Азербайджану, іх прэзідэнтам знайсці свежыя падыходы да вырашэння канфлікту. Калі ласка, не ўспрымайце гэта так, што адзін бок мусіць прайграць, а іншы выйграць. Разглядайце гэта як адзіную праблему. Дзеці Арменіі і Азербайджана жадаюць разам жыць у міры ў агульным рэгіёне — у агульнай Еўропе», — зазначыў на ўрачыстай цырымоніі ў Страсбургу ў прысутнасці прэзідэнтаў Арменіі ды Азербайджана генеральны сакратар Савета Еўропы Вальтэр Швімер.

«Мы раней за Азербайджан былі гатовыя да ўступлення ў Савет Еўропы, і толькі з-за праблемаў у суседняй дзяржаве наша ўступленне зацягнулася», — падкрэсліў Роберт Качаран, робячы намёк на ўнутрыпалітычную сітуацыю ў Азербайджане. Так што пакуль не бачна, што дзве краіны гатовыя адразу пасля іх прыняцця ў Савет Еўропы змяніць састарэлую варожасць на поўную прыязнасць.

Як сказаў пазней Гейдар Аліеў, кожны бок больш гаворыць пра свае беды. Па выказваннях прэзідэнтаў і адказах на пытанні было бачна, што напружанасць паміж дзвюма краінамі захоўваецца, яна змякчаецца, але застанецца і пасля ўваходжання ў Савет Еўропы. Нават у афіцыйным звароце прэзідэнта Азербайджана Гейдара Аліева да Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы прагучала заява, што 20 адсоткаў тэрыторыі краіны застаюцца дасюль акупаванымі Арменіяй ды што Арменія ігнаруе рэзалюцыі ААН аб вызваленні акупаваных тэрыторыяў.

Прэзідэнт Арменіі Роберт Качаран, які знаходзіўся ў зале побач, адчуў сябе няёмка, але ўсё ж стрымана ўспрыняў гэтыя заявы, не жадаючы працягваць супярэчкі. Пазней на прэс-канферэнцыі ён падкрэсліў, што неабходна знаходзіць баланс паміж тэрытарыяльнай цэласнасцю дзяржаваў і правам народаў, у прыватнасці народа Нагорнага Карабаха, на самавызначэнне. На пытанне, ці гатовая Арменія прызнаць прынцып цэласнасці дзяржавы ў адносінах да Азербайджана, Роберт Качаран адказаў пытаннем: «А ці гатовы апошні прызнаць дзяржаўнасць Народнага Карабаха, якая стала фактам?».

Ніводзін з прэзідэнтаў не змог сказаць, што падпісанне пагаднення аб прынцыпах урэгулявання магчымае ў бліжэйшай перспектыве. Арменія настойвае на роўнай правасуб'ектнасці Азербайджана і Нагорнага Карабаха, немагчымасці анклаўнага існавання апошняга і гарантыях бяспекі. Г.Аліеў настойваў на тым, што трэба вырашаць праблему каля 800 тысячаў бежанцаў, а армянскія журналісты казалі, што колькасць армян-бежанцаў таксама складае некалькі соцень тысяч...

Тым не менш прэзідэнты не адмаўляюцца ад дыялога і кажуць пра неабходнасць выключна мірнага вырашэння канфлікту.

«Нягожа будзе Савету Еўропы, калі ў яго складзе будуць знаходзіцца дзве краіны, што застаюцца ў стане вайсковага канфлікту паміж сабою», — сказаў Гейдар Аліеў.

«Мы можам весці перамовы самі з сабою, — зазначыў Роберт Качаран, — ды шукаць узаемны кампраміс — такі, які здольныя былі б пераварыць нашыя грамадствы, каб гэты кампраміс не прывёў да новых канфліктаў».

26 студзеня пасрэдніцкую ролю ва ўрэгуляванні Нагорна-Карабахскага канфлікту будзе выконваць прэзідэнт Францыі Жак Шырак. Францыя разам з Расіяй і ЗША з'яўляецца сустаршынёй Мінскай групы па ўрэгуляванні нагорна-карабахскага канфлікту. Мінская група працуе з 1992 года, але да вырашэння канфліктнай сітуацыі яшчэ далёка. У любым выпадку роля Савета Еўропы, што вельмі далікатна і ненавязліва падштурхоўвае дзве закаўказскія краіны да кампраміснага вырашэння застарэлай спрэчкі, з'яўляецца пазітыўнай і выклікае павагу міжнароднай супольнасці. ■

Апошні анклаў аўтарытарызму

Рыгор БУЯН

5-7 сакавіка чарговы раз у Мінск прыедзе «парламенцкая тройка»: спецыяльны дакладчык па Беларусі ПА СЕ Вольфганг Берэндт, старшыня Палітычнага камітэта ПА СЕ Тэры Дэвіс ды прадстаўнік Еўрапарламента Ян Віерсма. Іхняя місія заключаецца, як заўжды, у вывучэнні палітычных рэаліяў на Беларусі, што з прыбліжэннем прэзідэнцкіх выбараў становіцца яшчэ актуальней. Гэтую інфармацыю 25 студзеня па вяртанні са Страсбурга, дзе праходзіла сесію ПА СЕ, абнародаваў віцэ-спікер Вярхоўнага Савета 13 склікання старшыня АГП Анатоль Лябедзька.

У Страсбургу дасягнутая папярэдняя дамоўленасць пра тое, што на адну з наступных сесія ПА СЕ – у красавіку ці ліпені – выправяцца кіраўнік выбарчага штаба Аляксандра Лукашэнкі, які публічна заявіў пра ўдзел у прэзідэнцкай гонцы ў якасці «самага незалежнага кандыдата», ды адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад аб'яднанай апазіцыі. Яны падзеляцца бачаннем унутрыпалітычнай сітуацыі на Беларусі і выкажуцца па прэзідэнцкай кампаніі.

А.Лябедзька абвергнуў інфармацыю, агучаную прадстаўніком палаты №2 Аляксеем Ваганавым, які пабываў у Страсбургу, што пытанне пра аднаўленне статусу «спецыяльна запрошанага» можа быць узнятае на сесіі ПА СЕ ў верасні. Назваўшы гэтую заяву «імправізацыяй», А.Лябедзька заявіў: «Гэтае пытанне ўвогуле не стаіць на парадку дня; пытанне можа ўзнікнуць *толькі* пры ўмове правядзення адносна дэмакратычных прэзідэнцкіх выбараў».

Для Беларусі сесія ПА СЕ нічога не змяніла: статусу»спецыяльна запрошанага» не мае ні Вярхоўны Савет, ні палата прадстаўнікоў яго не набыла. З прыняццем у шэрагі ПА СЕ Арменіі і Азербайджана «Беларусь засталася апошнім анклавам аўтарытарызму ў Еўропе», як сказаў А.Лябедзька. ■

Арестованных чеченцев обливают водой на морозе

25 и 26 января около 100 жителей города Аргун собрались на митинги протеста перед зданием военной комендатуры и в центре города. Участники митинга требовали отпустить задержанных в ходе «зачистки», проводившейся российскими военнослужащими с 21 по 23 января. Блокада всех выездов из города была снята только утром 25 января. По данным ингушского отделения общества «Мемориал», в ходе «зачистки» было задержано около 50 человек. Несмотря на то, что целью подобных спецопераций считается «проверка паспортного режима», у многих задержанных никаких документов не требовали. Задержанных увезли в заброшенные мастерские возле здания элеватора в восточной части города. По свидетельствам нескольких задержанных, которые были позднее отпущены, к ним применялись пытки: их обливали на десятиградусном морозе водой, пытали паяльной лампой. В настоящее время 15 человек из числа задержанных отпущены на свободу, местонахождение остальных неизвестно. По некоторым данным, они переведены в военную комендатуру в Аргуне.

Посетивший митинг в центре Аргуна военный комендант Чечни Иван Бабичев заявил, что «понимает беду» собравшихся и «постарается прекратить безобразия». В настоящий момент аналогичные «зачистки» проходят в селениях Алхазурово и Курчалой.

ПРИМА

Через 3-4 года Польша будет в ЕС

Комиссар ЕС по вопросам расширения союза Гюнтер Ферхойген заявил в субботу в Давосе, что принятие новых членов в ЕС произойдет в 2003-2004 годах. По мнению комиссара ЕС, процесс расширения союза набирает темп, а кандидаты проявляют все лучшую свою подготовленность.

В беседе с польским президентом Квасьневским комиссар ЕС отметил, что для Польши вступление в ЕС — вопрос всего нескольких лет, поскольку, по его мнению, экономика этой страны сильно прогрессирует.

Саддам Хусейн построил две бомбы

Военный инженер, сбежавший из Ирака в Европу, утверждает, что режим Саддама Хусейна сконструировал по меньшей мере две атомные бомбы, сообщает британская газета *The Telegraph*. Данные о сбежавшем и скрывающемся инженере из соображений безопасности не разглашаются.

Разработка Ираком ядерного оружия была приостановлена специальной комиссией ООН, которая в 1998 году была вынуждена покинуть страну. Сразу после этого, по данным военного специалиста, иракские ученые возобновили исследования. Вся работа проходит в строго секретном режиме, все объекты тщательно охраняются. Главный руководитель разработки — лично Саддам Хусейн.

По словам инженера, основные работы проводятся в городе Хемрин на северо-востоке страны, рядом с иранской границей. До приезда комиссии ООН над созданием оружия работало 47 заводов по всей стране, после ее отбытия их число увеличилось до 64. Кроме того, идет работа по созданию нених укрытий, заявляет иракский специалист. Ряд признаков указывает на то, что основные работы уже завершены, утверждает он.

Как известно, накануне вступил в должность новый президент США Джордж Буш. В своей речи на инаугурации он заявил, что будет бороться с оружием массового поражения. Еще раньше президент США высказал мнение, что Саддам Хусейн по-прежнему продолжает представлять собой «большую угрозу». Буш не исключил также, что если иракский лидер «перейдет черту» и «будет пойман на разработке оружия массового уничтожения», то США могут вновь применить против него военную силу.

Как отмечает *The Telegraph*, договоренность между США и Великобританией предусматривает, что на любую попытку Хусейна сконструировать ядерное или биологическое оружие США и Великобритания будут отвечать силовыми методами.

Новый госсекретарь США, ветеран войны в Персидском заливе Колин Пауэлл и вице-президент США Ричард Чейни известны как сторонники жестких мер в отношении Ирака.

Пресс-секретарь Белого дома Ари Флейшер накануне озвучил точку зрения Джорджа Буша на эту проблему: «Президент ожидает, что Саддам Хусейн будет соблюдать договоренности, достигнутые им с ООН, особенно те, которые касаются оружия массового уничтожения», — заявил Флейшер.

США готовятся защищать Израиль от иракских самолетов

В связи с обострением обстановки на Ближнем Востоке США отправили в Израиль зенитно-ракетные комплексы *Patriot*. Кроме того, Пентагон привел в состояние боевой готовности персонал военных баз в Германии и Италии.

Как сообщает *World Tribune.com* со ссылкой на источники в Пентагоне, это решение было вызвано угрозой нападения на Израиль со стороны Ирака. По данным военных источников, Ирак усиливает военное присутствие на границе с Сирией и перебросил туда несколько дополнительных подразделений.

Как заявляют представители Пентагона, комплекс *Patriot* будет задействован в совместных учениях в Израиле. Учения под кодовым названием *Juniper Cobra* начнутся 8 февраля и продлятся в течение двух недель.

400 военнослужащих 69-ой бригады ПВО прибудут из Франкфурта в Израиль к 4 февраля. К этому же сроку туда должны прибыть и модернизированные ракеты *Patriot*, произведенные согласно новому контракту корпорацией *Lockheed Martin*. Они дополнят уже размещенные в Израиле комплексы.

Основной целью учений военные называют отработку взаимодействия между подразделениями армий США и Израиля.

Суд признал врача виновным в клевете на Шварценеггера

В пятницу в Берлине суд признал клеветой слова врача Вилли Хиппе о том, что Арнольд Шварценеггер умрет от инфаркта, потому что «так закончат свою жизнь все те, кто употреблял стероиды». Эти слова Хиппе произнес в 1998 году в радиоинтервью. Теперь врач должен публично опровергнуть свое заявление и заплатить Шварценеггеру около $5 тыс. в качестве компенсации. Эти деньги Шварценеггер уже обещал пожертвовать на благотворительные цели.

Январь. Капущинский

Виталий ПОРТНИКОВ

Уровень злорадства, с которым в мире комментировали проблемы с подсчетом голосов на выборах президента Соединенных Штатов, безошибочно демонстрировал, на какой планете, в каком веке каждая страна пребывает. Я всегда радуюсь, когда вижу людей, уверенных, что все вопросы можно решить, если имеешь влияние и деньги. Это особые люди, мастодонты средневековья, они сохранились только у нас, они даже не догадываются, что это такое — общество зажиточных людей, в котором далеко не каждый будет рисковать репутацией... Однако, несмотря на все насмешливые комментарии, передача власти в Соединенных Штатах состоялась как всегда — красиво, достойно, с уважением к собственной стране. А демонстрации на улицах Вашингтона останутся воспоминанием об этой неожиданно сложной ситуации равновесия между кандидатами...

В тот же день состоялась инаугурация нового президента Филиппин. Ее и не заметили бы, если бы она не совпала с инаугурацией американской. Бывший президент Филиппин Эстрада, как и экс-президент США Клинтон, вылетел из своей столицы на самолете. Однако Клинтон по традиции поднялся на борт правительственного самолета, а Эстрада убегал от враждебного народа, армии, полиции, элиты... Его преемница свою клятву читала под открытым небом, а все вокруг ликовали. Революция! Победа народа... На Филиппинах так уже было несколько раз...

И это вопрос для нас: какой политической культуры мы желаем? Неужели можно быть географически — в Европе XXI века, а по уровню своей политической цивилизации — в Латинской Америке XIX или в Африке XX? Я искренне радовался, наблюдая, как первый президент Украины передает власть второму, — так это все было достойно, так не по-советски! И практически нигде, нигде в бывшем СССР (за исключением разве что Молдовы) — такой легитимной передачи власти не было; в России, с ее развитыми — на словах — институтами демократии, провели настоящую спецоперацию, чтобы передать власть! Но с годами оказалось, что все это было иллюзией, что наша номенклатура уже опомнилась и начала резко возвращать Украину к обкомовским традициям...

Я читал путевые заметки Ришарда Капущинского, замечательного исследователя Африки. Капущинский, которому посчастливилось побывать во многих новых государствах черной Африки, сделал очень важный для нас вывод: порабощенный ум, искалеченный опытом рабства, неспособен даже представить мир, где все свободны... И в подтверждение этого рассказывает об Вильяме Табмене, известнейшем либерийском лидере нового времени. Табмен был президентом Либерии 28 лет и относился, по словам Капущинского, к «редчайшей уже категории царьков, правящих своими странами, как помещик — имением: всех знает, все решает сам... Сам подбирал кандидатов на все должности в государстве. Всюду расставлял своих людей; у него была частная полиция, докладывавшая, что происходит в том или ином поселке...» Однако ничего существенного там не происходило! Либерия была бедной, забытой африканской провинцией, страной мертвого времени... В конце концов свершился переворот, преемника Табмена убили солдаты... Их предводитель был из маленького горного племени, поэтому он и окружил себя людьми из этого племени. Племя лесных людей понимало, какие возможности предоставляет власть, но не знало, как руководить страной... Один из соратников нового президента пошел на него войной... Вот и воюют до наших дней. Мы об этом ничего не знаем, так как нас все это не очень беспокоит... И если бы внимательный читатель не увидел в этой либерийской антиистории море аллегорий, он, естественно, начал бы меня расспрашивать, ради чего я все это рассказываю...

Вот так и читатель какой-то женевской или мюнхенской газеты читает о событиях в Украине. Президент руководит государством, как помещик имением... Люди крупного промышленного города хорошо понимают, какие возможности предоставляет власть, но не знают, как руководить страной и — самое главное — зачем. Один из соратников президента пошел на него войной, однако проиграл и оказался в американской тюрьме... Вот и воюют до наших дней... Журналист, обо всем этом рассказывающий, воспринимается почти как отважный исследователь Африки, мосье Экзотик... Вот только рядового читателя это раздражает: зачем ему все это? Намного интереснее прочитать статью о компьютерах: скоро они будут транслировать не только звук, но и запах, поэтому можно будет пользоваться любимыми духами прямо с дисплея... Неужели им там в Юкрейн это неинтересно... «А у них только один процент пользуется компьютерами», — смущаясь, отвечает журналист... «Один процент! И вы так проработали целый год! Жак, вы наша гордость! Вся семья гордится таким отважным путешественником...»

Это мы должны решить, кем мы будем — нацией политического анекдота, многомиллионной армией гастарбайтеров или обыкновенными европейцами. У либерийцев хотя бы есть историческое оправдание — столетия рабства, отсутствие развитой культуры и науки, множество племен и ни одной нации... Нам нечем оправдаться перед историей — у нас, в конце концов, все было и есть: культура, наука, интеллигенция, желание работать, церковь, даже что-то похожее на нацию... Мы просто не имеем права оставаться вечными заложниками коммунистического эксперимента, алчной номенклатуры, собственной неспособности измениться и почувствовать ответственность хотя бы за будущее своих детей, если не за самих себя.

Зеркало недели

Компьютерное разделение

Бриджит ГРАНВИЛЛЬ,
руководитель международной экономической программы Королевского института международных отношений в Лондоне

Кэрол Скотт ЛЕОНАРД,
сотрудник международной экономической программы Королевского института международных отношений, преподаватель колледжа Св. Антония в Оксфорде

В мире происходит глобальное разделение по принципу «есть компьютер или нет». Назовем это компьютерным разделением. Несколько месяцев назад на саммите, проходившем в Кюушу – Окинаве, ведущие мировые промышленные страны организовали Оперативную группу по компьютерным возможностям (ОГКВ) для передачи информации и технологий в сфере коммуникаций бедным странам.

Говорят, что пока развивающиеся и посткоммунистические страны не подхватят компьютерную «революцию», их экономики будут еще больше отставать. В действительности, интеграция в мировую экономику дает наилучшие надежды на рост. Но всемирная интеграция не может быть достигнута только за счет ИТ. Мнение Билла Гейтса из *Microsoft* состоит в том, что бедным странам необходимы здравые стратегии развития, а не просто большой скачок в кибернетическое пространство.

Ведь бедность и недостаточное развитие являются результатами макроэкономической политики и политики в области промышленности, перекошенного распределения доходов и ошибочной рыночной инфраструктуры. Из всех вышеперечисленных позиций, ИТ могут оказать положительный эффект только на рыночную инфраструктуру.

Без сомнения, компьютерное разделение исключает из сегодняшней компьютерной революции большинство мирового населения по возрасту, доходу и месту жительства. Для того, чтобы получать пользу от информационных и компьютерных технологий (ИКТ), любая экономика требует, в дополнение к сложной телекоммуникационной инфраструктуре, наличия базовых достижений в распространении начальной грамотности и среднего технического образования. Это так называемые предварительные условия для успешного трансфера технологии. Либеральный регулирующий режим также способствует успеху. Итак, инициатива ОГКВ не является исключительным единственным инструментом развития. Правительства также должны действовать.

К сожалению, действия правительств обычно больше препятствуют, чем помогают. Некоторые развивающиеся и посткоммунистические страны осуществляют цензуру над интернет посредством дополнительного налогообложения и/или ограничения доступа. Таким образом, когда международные организации делают инвестиции в компьютеры в развивающихся странах, они должны идентифицировать препятствия распространению ИКТ, создаваемые правительствами, а также затраты для преодоления этих препятствий. Более того, трансфер технологий не бесплатный. Технические знания, необходимые для запуска ИКТ, будут передаваться инвесторами только в том случае, если затраты будут возмещены. Пока еще, даже если правительства все делают правильно, прибыль от ИКТ для стран с низким доходом ограничена и сложно предсказуема.

Сейчас экспорт ИТ предлагает в основном обещания. *High Tech* обеспечивает 28% регионального экспорта Восточной Азии и тихоокеанских стран. Средний уровень экспорта для всей Южной Азии составляет 4%, на Индию приходится самая большая доля — 10%. Экспорт программного обеспечения Индии, в самом деле, превысил 4 миллиона долларов в 2000 году, что составило около 9% всего экспорта Индии. В Латинской Америке и Карибских островах экспорт *high tech* насчитывает до 12% всего промышленного экспорта. В результате экспорта микрочипов (составившего 38% всего экспорта) экономический рост Коста-Рики достиг в 1999 году 8,3%, что является самым высоким показателем в Латинской Америке.

Внутренний спрос в развивающихся и посткоммунистических странах сильно отстает, так как люди обычно слишком бедны, чтобы приобретать товары и услуги ИТ. Сдержанный спрос в значительной степени является результатом того, что бизнес в бедных странах нуждается в ИТ, только если в компании имеются образованные кадры, которых в фирмах бедных стран либо нет, либо они не нужны.

Чтобы все это изменить, необходимо изменить финансирование образования. В странах с высоким доходом, общественные затраты на обучение достигли в 1997 году 5,4% ВНП, в странах среднего дохода этот показатель составил 4,8%, а в странах с низким доходом он равнялся всего 3,3%, в Мали – 2,2%. Индия, которая тратит на образование 3,2% ВНП, ранжируется ниже, чем средний показатель по Африке, лежащей ниже Сахары. Более того, общественные затраты на обучение часто регрессивны. В Непале самая богатая часть населения получает в четыре раза больше, чем составляют общественные затраты на обучение беднейшей части населения.

Навыки, включая грамотность, а также инфраструктура, также могут отбросить революцию ИТ назад. Уровень грамотности составляет в Центральной Африканской Республике 68%, в Индии — 57%, в Южной Африканской Республике — 16%. В Африке число телефонных линий — 14 миллионов - вряд ли может сравниваться с количеством телефонных линий в любом из крупных городов мира. Интернет не может быть для вас полезным, если к нему нельзя подключиться он-лайн. Для обеспечения позитивных результатов от инвестиций в ИКТ политики должны сфокусировать внимание на интегрированном развитии, телекоммуникационной инфраструктуре и образовании как основе для постепенного трансфера технологий.

© Project Syndicate

Ва Украіну прыедуць з Рыма, у Беларусь з – Масквы

Пятрусь КЛІМКОВІЧ

Некалькі дзён назад А.Лукашэнка атрымаў у Маскве прэмію Міжнароднага фонду «Единство православных народов». Прэмія праходзіла па намінацыі «Главы православных государств» і была прысуджаная «за выдающуюся деятельность по укреплению единства православных народов». Цырымонія ўручэння адбывалася ў зале царкоўных сабораў храма Хрыста Збавіцеля ў прысутнасці мноства царкоўных іерархаў і саноўных гасцей. Прымаючы прэмію, Лукашэнка, як для ветлівасці прынята ў падобных выпадках, пакінуў у цяні асабістыя заслугі, адзначыўшы, што лічыць прысуджэнне прэміі прызнаннем заслугаў усёй Беларусі ў справе з'ядночання праваслаўных народаў. У сваю чаргу, маскоўскі патрыярх падкрэсліў асаблівыя намаганні А.Лукашэнкі ў збліжэнні славянскіх народаў і адраджэнні іх духоўных і культурных традыцыяў. Калі перайсці з эўфемізмаў на рэальную мову, то маюцца на ўвазе рускі і беларускі народы, і як пажаданы трэці – украінскі. Бо без Украіны (55 мільёнаў насельніцтва) так званы Саюз славянскіх рэспублік (адроджаная імперыя) нічога не варты. Але Украіна ў саюз не ідзе, а ў рэлігійных справах намагаецца выйсці з-пад юрысдыкцыі маскоўскай патрыярхіі. Паказальна, што Міжнародны фонд, утвораны Рускай праваслаўнай царквой і яе філіяламі — Беларускім экзархатам і Украінскім экзархатам. Ніводная іншая праваслаўная памесная аўтакефальная царква да гэтага Фонду не далучылася. З гэтай прычыны А.Лукашэнка застанецца, відаць, адзіны «глава православного государства», які атрымаў падобную ўзнагароду.

Канкрэтным увасабленнем заслугаў А.Лукашэнкі стала рэканструкцыя дзвюх вялікіх харугваў для храма Хрыста Збавіцеля. Заказаны яны ад імя беларускага ўрада, работы фінансуюцца з беларускага бюджэту і будуць лічыцца падарункам ад беларускага народа галоўнаму храму Рускай праваслаўнай царквы. Урачыстая перадача харугваў плануецца на сакавік, бліжэй да Пасхі.

Гэтыя харугвы ўпрыгожвалі храм да яго разбурэння ў 30-я гады. Рэшткі, якія захоўваюцца ў Санкт-Пецярбургу ў музеі гісторыі рэлігіі, для аднаўлення харугваў непрыдатныя. Харугвы ўяўляюць сабой палотнішчы па тры метры даўжынёй на сяміметровых дрэўках. Кожная важыць 6 пудоў. Яны аздобленыя абразамі, каштоўнымі камянямі, серабром, залатым мастацкім шыццём. Робяць харугвы расійскія майстры, бо нібыта ў Беларусі няма спецыялістаў, здольных выканаць аднаўленне гэтакіх унікальных харугваў. Таму ганаровая праца дасталася маскоўскай фірме «ПАРЮРА», якая выйграла тэндар, абвешчаны фондам адраджэння храма. Інакш кажучы, у Расіі хапала фірмаў, каб удзельнічаць у конкурсе, а беларускіх майстроў палічылі профнепрыдатнымі. Больш блізкае да праўды меркаванне, што беларускіх спецыялістаў не падпусцілі, бо папярэдні кошт новастворaных харугваў будзе 100 тысяч долараў. Такім чынам, беларускі ўрад спансіруе работы расійскіх майстроў для маскоўскага храма з дзяржаўнага бюджэту Беларусі. Гэта пры тым, што ў бюджэце няма грошай на рэстаўрацыю помнікаў гісторыі і культуры у рэспубліцы і да г. п.

Па вяртанні з прэміяй у Мінск А.Лукашэнка паведаміў, што маскоўскі патрыярх Алексій II збіраецца наведаць Беларусь 22 чэрвеня ў сувязі з 60-годдзем пачатку Вялікай Айчыннай вайны, а падставай для прыезду патрыярха будзе адкрыццё ў Брэсцкай крэпасці новага праваслаўнага храма ў гонар абаронцаў Айчыны.

Жаданне маскоўскага патрыярха прыехаць на Беларусь у чэрвені набывае паказальнае значэнне на фоне іншага падарожжа — у гэты самы час Украіна будзе прымаць папу рымскага Іаана Паўла II. Ватыкан афіцыйна пацвердзіў, што тэрмін візіту папы на Украіну не мяняецца, ён адбудзецца з 23 па 27 чэрвеня. Украіна будзе трэцяя з былых сацыялістычных дзяржаваў, дзе дамінуе праваслаўная царква, якую наведвае Іаан Павел II. Дзве першыя – Румынія і Грузія.

Што да магчымасці візіту ў Беларусь папы рымскага, які выказваў жаданне наведаць рэспубліку, дык А.Лукашэнка зазначыў, што дадзенае пытанне пакуль застаецца адкрытым, і гэта звязанае «са спецыфічным характарам узаемаадносінаў дзвюх хрысціянскіх канфесіяў». Прэзідэнт паведаміў, што пытанне «аб узаемаадносінах Рускай праваслаўнай царквы і каталіцызму ў Беларусі» таксама абмяркоўвалася падчас ягонай сустрэчы з Алексіем II у Маскве. Стаўленне маскоўскага патрыярха да каталіцкай царквы добра вядомае. Сустрэчу з папам рымскім ачольнік Рускай праваслаўнай царквы абумовіў зменамі палітыкі Ватыкана, якія наўрад ці магчымыя. Таму прысутнасць патрыярха ў Брэсце, на мяжы, дзе заканчваецца кананічная тэрыторыя РПЦ, набывае нейкі знакавы пагранічны сэнс.

Трэба зазначыць, што апрача задумы ўраўнаважыць візіт ачольніка сусветнай царквы на Украіну візітам маскоўскага патрыярха на Беларусь, відаць, пераследуецца яшчэ і мэта паспрыяць лаўрэату прэміі фонду «Единство православных народов» у маючых быць гэтым годам прэзідэнцкіх выбарах. ■

Украинцы за поместную православную Церковь

Алина СНЕГОВИЧ

В начале этого месяца в Киеве состоялся Поместный собор Украинской православной церкви (киевского патриархата, независимого от Москвы), который подчеркнул свою лояльность властям за их поддержку идеи создания единой Украинской православной церкви, независимой от Московского патриархата. Собор призвал «умножить усилия по созданию благоприятных условий для объединения украинского православия, признанию единой поместной Украинской православной церкви уже в 2001 году».

Собор поддержали правительство «в деле укрепления стабильности украинского общества, построения украинского государства, особенно в сфере духовности, укрепления морали людей на евангельско-христианской основе, сохранения и расширения диапазона общения на украинском языке». Поместный собор поблагодарил руководство государства за приглашение Вселенского патриарха Варфоломея I посетить Украину, поскольку Константинопольская патриархия и лично ее глава патриарх Варфоломей I присоединились к делу объединения православия на Украине.

Собор обратился к архиереям, духовенству и мирянам Украинской автокефальной православной церкви, всем православным Украины с призывом объединиться в единую поместную Украинскую православную церковь.

На Украине действуют три православные церкви — Украинская православная церковь во главе с Киевским патриархатом (независимая от Москвы), Украинская автокефальная православная церковь, а еще Украинская Православная Церковь (экзархат Московского патриархата). Украинские власти поддерживают две первые, надеясь объединить их в единую поместную Украинскую Церковь.

Патриарх Варфоломей известен поддержкой автокефальных стремлений церквей на Украине и в Эстонии. В ноябре прошлого года президент Украины Кучма встречался с патриархом Варфоломеем. Возможно, что в скором времени Украинская православная церковь перейдет под юрисдикцию Константинопольского патриархата, поскольку претензии Московского патриархата считать Украину канонической территорией не соответствуют истории церкви (крещение проходило в Киеве, а Москвы тогда и на свете не было) и сопровождаются традиционным для РПЦ вытеснением украинского языка из сферы богослужения.

Показательно, что собор прошел спустя две недели после стамбульского (константинопольского) совещания предстоятелей православных церквей. Оно проходило без участия Русской православной церкви. Эстонская православная церковь (независимая от московской патриархии) была представлена митрополитом Таллиннским и всея Эстонии Стефаном.

Представители РПЦ были приглашены, но не прибыли в Стамбул. Основная причина – визит в Эстонию константинопольского патриарха Варфоломея в октябре 2000 года, вызвавший негативные чувства у Московского патриархата. Приходы, принадлежащие к юрисдикции Константинопольского патриархата, созданы в Эстонии в 1996 году. ■

Ватыкан прымае канстытуцыю

У бліжэйшы час Ватыкан збіраецца прыняць новую канстытуцыю. У ёй будуць дакладна адлюстраваныя прынцыпы падзялення заканадаўчай, выканаўчай і судовай уладаў. Набудзе ўдакладненні роля дзяржаўнага сакратарыята, які адказвае за міжнародныя сувязі. Папярэдняя канстытуцыя Ватыкана была прынятая ў 1929 годзе пасля падпісання дамовы з італьянскім урадам, якая паклала пачатак існаванню Ватыкана як незалежнай дзяржавы. ■

Інтэрфакс

Столетие отхода от религии

Михаил ТУЛЬСКИЙ

Двадцатый век стал веком не взлета какой-либо религии или атеизма (в XIX веке даже такой термин, как «атеизм», не употреблялся в отношении к социальной реальности, а применялся только как философский термин для описания далекого будущего), а, скорее, веком отхода от религии, веком агностицизма.

Век неверия

По расчетам американских демографов и социологов, доля американцев, не относящих себя ни к одной религии, выросла за сто лет с 1,3 до 9,1%. США в этом смысле – одна из наиболее религиозных развитых стран. Даже в соседней Канаде доля тех, кто не отнес себя ни к одной религии, выросла в 1931-1991 гг. с 0,2 до 12,55%. Особенно молниеносным стал процесс отхода от религии в 1980-1990-х гг.: в Новой Зеландии в 1986-1996 г. доля тех, кто не определил своего отношения к религии и заявил о непринадлежности ни к одной религии, выросла с 18,29 до 29,9%, в Финляндии доля не принадлежащих ни к одной религии выросла в 1975-95 гг. с 6,5 до 12,3%, в Австрии в 1971-91 гг. — с 4,3 до 12%, в Германии в 1970-98 гг. — с 2 до 25%, в Великобритании в 1983-2000 гг. — с 31 до 40% (при этом число приверженцев Церкви Англии упало за 17 лет на 40%).

Упадок религии имел место и в Восточной Европе, но некоторые исследователи отход от религии в этих странах в XX веке могут объяснить долгое время господствовавшим в этих странах государственным атеизмом. Такое мнение не соответствует действительности: конечно, государственный атеизм искусственно преуменьшал долю верующих, но и после его краха не произошло никакого взлета религиозности в этих странах. Произошло только единовременное увеличение числа верующих из-за того, что им «разрешили» быть верующими и посещать церкви, причем дальнейший рост верующих не наблюдается. Опрос в Чехии и Моравии в 1991 г. показал, что 37% считают себя не принадлежащими ни к одной Церкви и 11-12% затруднились определить свою религиозную принадлежность. В 1999 г. там же 55% заявили о непринадлежности ни к какой религии и только 45% отнесли себя к той или иной Церкви. В Российской Федерации в 1991-1999 гг. доля россиян, посещавших церкви хотя бы раз в месяц, оставалась неизменной и находилась на уровне 6-7% (по данным Института социологии РАН).

А доля тех россиян, которые практически не посещали церкви (раз в год и реже, никогда), снизилась с 86% в 1991 г. до 73% в 1996 г., но в 1999 г. составила 74%. То есть процесс воцерковления россиян прекратился в середине 1990-х годов. Далее следует скорее новое падение доли православных, так как 20-30% россиян называют себя православными (половина тех, кто считает себя православными), но при этом не бывает в церкви даже один раз в год (на главный православный праздник Пасху приходят в церковь 14% россиян, а называют себя православными 54% россиян), не говоря уже о соблюдении постов, причастии и исповеди. Очевидно, что чем дальше будет исчезать в обществе мода на религию, тем больше таких «православных» будут снова называть себя «неверующими».

Самым сенсационным итогом XX века явилось то, что центром мирового отхода от религии стала не Европа, а Юго-Восточная Азия: три четверти населения Китая и Северной Кореи, две трети населения Вьетнама не относят себя ни к одной религии. Эти страны затронула волна воинствующего атеизма, скажут некоторые. Однако такая же тенденция имеет место и в странах, в которых не было воинствующего атеизма: в Японии, по данным опроса 1996 г., 46,6% не относят себя ни к одной религии, в Гонконге, по данным опроса 1999 г., – 64%, в Южной Корее в 1999 г. — 46% (в 1991 г. также 46%). В Сингапуре, по данным переписи 2000 г., 14,8% не относят себя ни к одной религии, примерно такой же процент неверующих на Тайване.

Таким образом, необходимо сделать вывод, что воинствующий атеизм поражает именно те страны, которые готовы к его пришествию и где созрела некая общественная потребность в вытеснении религии на обочину общественной жизни. 45 лет государственного атеизма в Польше не помешали большинству поляков оставаться католиками и не мешают сейчас 95,4% населения Польши принадлежать к римско-католической церкви (причем эта цифра остается неизменной с 1989 г., когда около 90% поляков заявляли о доверии католической церкви).

Традиционный протестантизм

Многие исследователи заявляют, что XX век – век заката христианства. Но такие заявления не вполне подтверждаются статистическими данными: доля католиков, например, выросла с 16,6% в 1900 г. до 17,3% в 2000 г., а абсолютная численность католиков выросла в мире за столетие почти в 4 раза. Волна равнодушия к религии, захлестнувшая в последние десятилетия многие развитые страны, в наименьшей степени затронула католиков: например, в Канаде в 1890-1991 гг. доля не принадлежащих ни к одной религии выросла с 0 до 12,55%, в то же время доля римо-католиков выросла с 42 до 45,2%, в Великобритании (без Северной Ирландии) в 1890-2000 гг. доля католиков в населении выросла с 5,2 до 8,5%, в то время как 40% населения, по данным опроса 2000 г., уже не относят себя ни к одной Церкви (и только 48% считают себя последователями той или иной религии). За последние 100 лет в Азии католиков стало в 18 раз больше, а в Африке – в 80 раз больше.

В тех странах, в которых не было даже намека на государственный атеизм, наблюдается упадок религиозности. Он затронул не все христианство, а в первую очередь традиционный протестантизм: лютеранство, кальвинизм. Доля последователей этих конфессий в Европе упала за 100 лет с 23 до 10%. В значительной степени такое падение связано с государственным положением этих религий в некоторых странах Европы, например, в Швеции до 1951 г. все родившиеся на территории этой страны автоматически приписывались к лютеранской шведской церкви и должны были платить налог в ее пользу, а с 1951 г. только после написания специального заявления гражданин мог выйти из этой церкви, но при этом все равно обязан был платить налог в ее пользу (правда, несколько уменьшенный).

Напротив, при резком падении доли традиционных протестантов доля неопротестантов-сектантов (свидетелей Иеговы, мормонов, адвентистов, пятидесятников) резко выросла за последние 100 лет.

Ислам

Если бы не было такого огромного роста доли неверующих, то XX век можно было бы назвать веком ислама. Ислам единственная религия, доля приверженцев которой выросла за 100 лет с 13 до 19,5%. Этот рост менее чем на 1% обусловлен обращением в ислам немусульман, в основном кочевых племен Африки, а также влиянием феномена «черного ислама» в США (хотя последний больше похож на националистическую религию негров, чем на традиционный ислам). В ислам обращены в последние десятилетия до 1 млн. европейцев: в Германии из 2 млн. мусульман – 170 тыс. немцы. Остальные почти 6% роста ислама — результат высокой рождаемости у мусульманских народов, которая при современном уровне медицины (а значит, резкого снижения смертности) привела к демографическому взрыву. ■

Независимая газета

«Газпром» как семейная кормушка

Дэвид ХОФФМАН

Гигантский газовый монополист, одно из крупнейших предприятий России, за последние годы перевел сотни миллионов долларов в активах за пределы компании. Происходило это в процессе заключения сомнительных сделок с компанией, преимущественно принадлежащей нынешнему и бывшему директорам «Газпрома», его руководителям и их родственникам. Так гласят документы.

Эти действия вызвали резкую критику со стороны иностранных инвесторов, которые опасаются, что ценные активы «Газпрома» — а ему принадлежит более одной пятой всех мировых запасов природного газа — будут выведены из управления компанией или использованы руководством компании в целях получения личной выгоды.

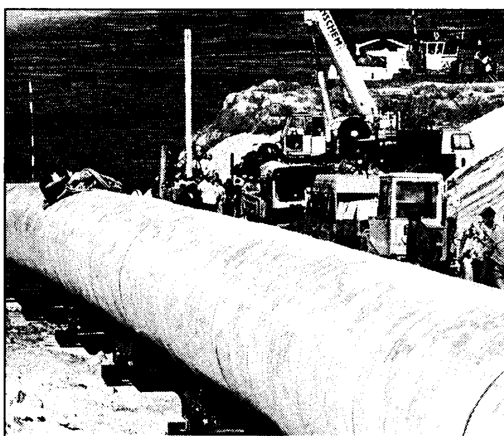
Иностранные инвесторы задаются вопросами, наблюдается ли конфликт интересов в сделках, которые «Газпром» заключил со «Стройтрансгазом», компанией, занимающейся проектированием и сооружением трубопроводов и которая получила от «Газпрома» контрактов на 1 миллиард долларов. Два сына бывшего премьер-министра Виктора Черномырдина являются основными акционерами «Стройтрансгаза», как и дочь исполнительного директора «Газпрома» Рема Вяхирева. Черномырдин являлся исполнительным директором «Газпрома» в прошлом.

Зарубежные инвесторы также выражают беспокойство по поводу того, что активы «Газпрома» стоимостью в сотни миллионов долларов, прежде всего богатые газовые месторождения, были переданы другой быстро растущей российской газовой компании «Итера» либо без надлежащей компенсации «Газпрому», либо в ходе сомнительных сделок с ценными бумагами.

«Газпром», в котором трудится 298 тысяч человек и который поставляет 25,7% всего газа в Европу, часто называют «государством внутри государства» из-за его мощного, квази-независимого статуса. Государству принадлежит 38,4% этой компании, которая является одним из крупнейших источников налоговых поступлений России.

Рыночная капитализация «Газпрома» — стоимость всех его акций — составляет приблизительно 7 миллиардов долларов. Для сравнения: рыночная капитализация *Exxon Mobil Corp.* превышает 300 миллиардов долларов. При этом запасы энергоносителей, принадлежащих «Газпрому», в шесть раз превышают аналогичные резервы *Exxon Mobil*, однако в пересчете на единицу измерения этих энергоносителей стоимость одной акции «Газпрома» несопоставимо меньше таковой для компании *Exxon Mobil*. И причина этого заключается вовсе не в энергетике, а в тех рисках, которыми обеспечивают своих инвесторов как сам «Газпром», так и Россия в целом.

Путин в течение последних месяцев предпринимал несколько попыток взять под контроль эту огромную компанию. Дмитрий Медведев, первый заместитель главы президентской администрации, был назначен на должность председателя. В последние месяцы Медведев признал, что рыночная капитализация «Газпрома» «чудовищно низка», и предположил, что компания может стоить «сотни миллиардов долларов». Однако Кремль, похоже, не собирается делать резких движений по смене руководства компании и предпочитает подождать, пока истечет срок контракта с Вяхиревым.

The Washington Post располагает документами, касающимися сделок «Газпрома» со «Стройтрансгазом» и «Итерой», частично предоставленными Федоровым, который распространял их после декабрьской встречи с советом директоров, а частично взятыми из докладов российской федеральной комиссии по рынку ценных бумаг.

Федоров заподозрил возможный конфликт интересов в сделках «Газпрома» со «Стройтрансгазом». «Стройтрансгаз» имеет контрактов на сумму 1,2 миллиарда долларов и при этом сообщил представителям комиссии, что его бизнес на 81 процент обеспечивается заказами «Газпрома».

Согласно утверждениям Федорова и документам, предоставленным комиссией, более 50 процентов акций «Стройтрансгаза» принадлежат членам совета директоров «Газпрома», его бывшим и нынешним руководителям, а также их родственникам.

Это касается Вяхирева, чья дочь, Татьяна Дедикова, владеет 6,4% «Стройтрансгаза»; Черномырдина, сыновьям которого, Виталию и Андрею, принадлежит по 5,96% компании каждому. Самому же Арнгольту Беккеру, президенту «Стройтрансгаза» и члену совета директоров «Газпрома», принадлежит 20% акций компании, а трое его детей владеют долями от 2,6 до 6,9% каждый.

Родственник еще одного члена совета директоров «Газпрома» и заместителя его исполнительного директора, Вячеслав Шеремет, владеет еще 6,4% «Стройтрансгаза».

Черномырдин, бывший во времена Советского Союза министром газовой промышленности, стал первым председателем «Газпрома» после его приватизации, а затем являлся премьер-министром России с 1992 по 1998 годы, после чего опять вернулся в «Газпром» в качестве председателя. Ушел он с этого поста только в прошлом году.

Федоров в письменных вопросах, адресованных «Газпрому», интересовался, каким образом родственники руководителей «Газпрома» оказались владельцами «Стройтрансгаза».

В соответствии с документами, предоставленными комиссией по ценным бумагам, «Стройтрансгаз», похоже, провел в 1995 году сделку с ценными бумагами на исключительно выгодных условиях, когда ему удалось приобрести 4,8% акций «Газпрома». Хотя рыночная ценность этого пакета в то время составляла 191 миллион долларов, «Газпром», как свидетельствуют документы, продал его всего лишь за 2,5 миллиона долларов.

Вопросы, возникающие по поводу взаимоотношений между «Газпромом» и «Итерой», касаются контроля над прибыльными активами «Газпрома», в первую очередь над газовыми месторождениями. «Итера» была основана Игорем Макаровым, бывшим велосипедистом мирового класса из Туркменистана, который начал свой бизнес с бартерных сделок. В 1990-е годы «Итера» стала брокером между «Газпромом» и потребителями, которые часто оказывались не в состоянии оплатить свои счета.

В более поздние времена «Итера» стала проникать на внутренний российский газовый рынок. Президент «Итеры» Валерий Очерцов недавно в Бостоне сообщил инвесторам, что «Итера» планировала произвести в завершившемся году 18 миллиардов кубических метров газа, что выведет ее на второе место среди российских поставщиков природного газа. Компания насчитывает 7 тысяч служащих в 24 странах.

Согласно Федорову, «Итера» стала одной из самых крупных газовых компаний мира как раз в последние три года, обладая запасами в 1,2 триллиона кубических метров. Это несколько меньше, чем запасы всего Кувейта с его 1,49 триллиона, но больше, чем у Норвегии — 1,17 триллиона кубических метров. Федоров и другие инвесторы подозревают, что активы «Газпрома» стоимостью в сотни миллионов долларов были переданы «Итере» на весьма сомнительных условиях.

«Итера» отрицает факты «обдирания» «Газпрома». Очерцов сказал в интервью газете, опубликованном 5 декабря, что компания инвестировала 400 миллионов в развитие своих газовых месторождений.

Однако Федоров утверждает, что «Итера» получила 472,5 миллиона долларов кредитов, гарантированных «Газпромом», в период с 1997 по 2000 годы. «Это показывает, что фактически «Газпром» финансирует все «инвестиции «Итеры», — пишет Федоров. ■

Зеркало недели, № 3
Перевод с английского Оксаны ПРИХОДЬКО
Печатается в сокращении

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Андрей КАРПОВИЧ

В Варшаве представлена Программа сотрудничества АСБ «Беларусбанк» с польскими компаниями на 2001 год

Это такие известные предприятия, как Нью-Холланд Бизон, Видеман-Польска, Банк Хандлевы, Варшавский институт банков и многие другие. «Беларусбанк» является их партнером по ряду крупных торговых и финансовых соглашений. В частности, «Беларусбанк» и консорциум польских банков финансируют поставку польской компанией Нью-Холланд Бизон 230 зерноуборочных комбайнов государственному предприятию «Минскоблагроснаб». В настоящее время заключены соглашения по поставке и финансированию еще 330 таких комбайнов.

Белорусские дороги будут обеспечены мобильной связью

Мобильной связью будет оснащена в нынешнем году транспортная магистраль, соединяющая Брест со столицей нашей республики и границей Российской Федерации. В 2003 году планируется также обеспечить мобильной связью транспортный коридор, соединяющий Гомель, Минск и Вильнюс.

Министерство сельского хозяйства и продовольствия рассмотрит программу реформирования колхозов и совхозов

Речь идет о преобразовании убыточных сельскохозяйственных предприятий. Кроме того, в очередной раз предполагается обсудить, что делать с долгами колхозов перед энергетиками. Минсельхозпроду нужно думать о том, как погасить долги сельхозпредприятий за электроэнергию. Их общая сумма превышает 200 млрд. белорусских рублей. Очередной «последний срок», который правительство дало колхозам, истек 15 января. ■

Рэдакцыя прапануе свáім падпісчыкам аплаціць падпіску праз аддзяленні ААБ «Беларусбанка».

Для аплаты падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выразаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 1040 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

КВІТАНЦЫЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

Форма № ПД-5

ИЗВЕЩЕНИЕ

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество)

(индекс) (адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА»	Сумма

Пеня
Кассир Плательщик Всего

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество, адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

КВИТАНЦИЯ

За подписку на газету «Наша СВАБОДА»	Сумма

Пеня
Кассир Плательщик Всего

«Ненармальны» рост укладаў насельніцтва ў банкі

Мікалай ГРАЧУХА

Пры ўзрастанні валавога ўнутранага прадукту ў 2000 годзе на 6% варта лічыць «ненармальным» як 18-працэнтны рост спажывання, гэтак і рост агульнай сумы ўкладаў насельніцтва. Такую экспертную ацэнку фінансавага стану эканомікі Беларусі даў былы кіраўнік Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч, выступаючы на канферэнцыі «Беларусь: на шляху ў трэцяе тысячагоддзе». Канферэнцыя была арганізаваная грамадскім аб'яднаннем «Беларуская фабрыка думкі» пры падтрымцы фонду Джона і Кэтрын Макартураў (ЗША).

У пацвярджэнне сваёй высновы былы галоўны банкір краіны прывёў некаторыя паказчыкі працы банкаўскай сістэмы, якія сведчаць аб «ненармальнасці» росту спажывання і росту ўкладаў насельніцтва. Паводле яго звестак, сродкі суб'ектаў гаспадарання ў банках скараціліся летась на 109,2 мільёна долараў ЗША да ўзроўню ніжэй за 800 мільёнаў, а ацэначная сума актываў народнай гаспадаркі знізілася на 128,3 мільёна долараў ЗША і ўпала да ўзроўню ніжэй за 2,5 мільярда долараў ЗША.

На думку Станіслава Багданкевіча, галоўным вынікам праведзенага ў Беларусі буйнамаштабнага эксперыменту па пабудове рынкавага сацыялізму і адміністрацыйна-каманднага кіравання стаў канстытуцыйна-палітычны крызіс, разбурэнне вытворчага патэнцыялу, эканамічнае збядненне грамадства. ■

БелаПАН

Бартэр на экспарт і імпарт не выходзіць з моды

Сяргей СНЕГІН

Аб'ём знешняга гандлю Беларусі за студзень-лістапад 2000 года, згодна з апошнімі звесткамі міністэрства статыстыкі і аналізу, склаў 14.435 мільёнаў долараў ЗША. Гэта на 29,9% больш, чым за аналагічны перыяд 1999 года.

У прыватнасці, аб'ём экспарту павялічыўся на 28,4% (да 6.732 мільёны долараў), імпарту — на 31,2% (да 7.703 мільёнаў). Сальда знешняга гандлю склалася адмоўнае ў памеры 970,5 мільёна долараў ЗША. Удзельная вага бартэрных аперацыяў дасягала 26,2% агульнага аб'ёму экспарту і 21,9% ад аб'ёму імпарту.

Асноўнымі гандлёвымі партнёрамі Беларусі ў 2000 годзе былі Расія (па выніках 11 месяцаў на яе долю прыпадалі 58,2% усяго аб'ёму знешнегандлёвых аперацыяў), Украіна (5,7%), Германія (5,2), Польшча (3,2), Латвія (3,1), Літва (2,6) і Італія (1,5%). ■

БелаПАН

Адзінае, што ў Беларусі добра гадуюць, — цэны

Дзмітрый УЛАСАЎ

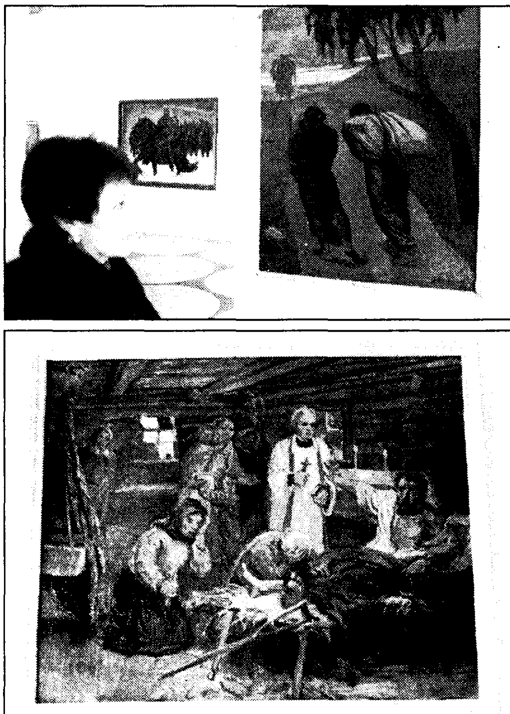
У студзені ў параўнанні са снежнем на 6,8% павялічылася кватрплата (тэхабслугоўванне) і плата за карыстанне ліфтам, на столькі ж падаражэлі ацяпленне, гарачая вада, халодная вада і каналізацыя. На 40% падаражэў газ, на 50% узраслі тарыфы на вываз і абясшкоджванне адходаў.

У абсалютных лічбах для жыхароў Мінска тарыф на халодную ваду і каналізацыю павысіўся з 48,4 да 51,7 рубля за кубічны метр, ацяпленне — з 61 да 65,2 рубля за квадратны метр агульнай плошчы, газ — са 110,5 да 154,4, вываз адходаў — з 45,84 да 68,7, абясшкоджванне адходаў — з 29,7 да 44,6, плата за карыстанне ліфтам — з 74,03 да 79 рублёў на чалавека. Кошт адной гігакалорыі цеплавой энергіі, якая ідзе на падагрэў вады, павялічыўся з 2.244,3 да 2.396,9 рубля.

Апроч таго, на 5% (са 105 да 110 рублёў) узрасла плата за карыстанне радыёкропкай.

Стаўка кватрплаты (тэхабслугоўвання), адзіная для ўсёй рэспублікі, узрасла з 8,49 да 9,07 рубля за квадратны метр агульнай плошчы. На ранейшым узроўні застаўся кошт электраэнергіі (14,4 рубля за кілават для гарадскіх жыхароў з газавымі плітамі, 10,4 рубля для гарадскіх жыхароў з электраплітамі і сельскага насельніцтва). ■

БелаПАН

Фота Ул. ШЛАПАКА

Песня Бацькаўшчыне

Ірына ЛЯКСЕЕВА

Трапна і прыгожа выказаўся графік Уладзімір Басалыга пра мастацкую спадчыну, якую пакінуў сваім нашчадкам старэйшы беларускі майстра пэндзля Пётра Сергіевіч, — песня Бацькаўшчыне. Выстава ягоных твораў адкрылася ў сталічным Палацы мастацтваў.

Пётра Сергіевіч нарадзіўся на Браслаўшчыне, але ўсё сваё свядомае жыццё пражыў у старажытнай Вільні, гэтай калысцы беларускага адраджэння пачатку XX стагоддзя, якая, як вядома, па ўказцы Сталіна ў 1939 годзе была гвалтоўна адарваная ад Бацькаўшчыны. Нягледзячы на тое, Пётра Сергіевіч заўсёды быў і застаўся нацыянальным творцам, пра што яскрава сведчаць ягоныя карціны. Ініцыятары і арганізатары выставы – мастакі суполкі «Пагоня» – здолелі адшукаць у музеях і прыватных зборах 55 твораў жывапісу і графікі. Сярод іх цэлая галерэя высокамастацкіх партрэтаў – Міхася Забэйды-Суміцкага, Францішка Багушэвіча, Янкі Пачопкі, Язэпа Драздовіча, Янкі Купалы і ягонай жонкі Уладзіславы, Любы Асаевіч, жонкі Максіма Танка, — выдомыя кампазіцыйныя палотны – «Шляхам жыцця», «А хто там ідзе», «Усяслаў Чарадзей», краявіды, эцюды да карціны «Кастусь Каліноўскі на аглядзе паўстання 1863 года».

Пры жыцці Пётры Сергіевіча за савецкім часам у Мінску былі наладжаныя дзве ягоныя персанальныя выставы. Глядач добра памятае шыкоўную экспазіцыю 1978 года, разгорнутую на другім паверсе гэтага самага палаца, на плошчы блізу 1.000 кв. метраў. Тады 78-гадовы майстра сам прэзентаваў шырокай грамадскасці найбольш поўны збор сваіх твораў.

Гэтая ж выстава, прысвечаная, дарэчы, 100-ым угодкам мастака, магла быць больш шырокая, калі б Нацыянальны мастацкі музей адгукнуўся на просьбу сяброў суполкі «Пагоня» далучыцца да экспазіцыі творамі Пётры Сергіевіча з уласнай калекцыі. На жаль, гэтага не адбылося. Але, як кажуць, усё – да лепшага. Пайшла пагалоска, што сёлета ўшанаваць памяць славутага, таленавітага земляка яшчэ адной адмысловай выставай збіраецца міністэрства культуры. Дай, Божа. Пажывем, пабачым. ■

Вялікі трыумф NRM

Маша ПЯТРОВА

На 7-м фестывалі беларускай рок-музыкі «Рок-каранацыя — 2000», які вечарам 26 студзеня прайшоў у Мінску, рэкордную колькасць прызоў атрымала група «N.R.M.».

Яна атрымала галоўны прыз — Крыштальную рок-карону — як лепшая група года. Пераможцай у намінацыі «Лепшы альбом года» таксама стала група «N.R.M.» за альбом «Тры чарапахі», прэзентацыя якога прайшла ў канцы 2000 года. Аднайменная кампазіцыя з альбома стала лепшай песняй года. Уладальнікам кароны ў намінацыі «Лепшы тэкст да песні» стаў музыкант «N.R.M.» Лявон Вольскі. Ён жа атрымаў прэмію ў намінацыі «Лепшы музыкант года».

Што тычыцца відэакліпаў, то і тут групу «N.R.M.» ніхто не змог абысці. Відэа на песню «Чыстая светлая» у рэжысуры Анатоля Вечара было названа кліпам года.

Пераможцам у намінацыі «Падзея года» стаў Алесь Суша — прадзюсер чарговага праекта беларускіх музыкантаў, які называецца «Я нарадзіўся тут. Фотаальбом».

У намінацыі «Традыцыі і сучаснасць» перамагла група «Юр'я».

Адкрыццём года стала група «Безь білета», якой да таго ж група «Ляпис Трубецкой» прэзентавала на цырымоніі «Рок-каранацыі-2000» гітару.

Лепшым музыкантам стагоддзя безагаворачна прызнаны Уладзімір Мулявін. ■

БелаПАН

Фота М. ПРУПАСА

З кукішам у кішэні?

Кірэй МАНУЙЛА

1 лютага ў Палацы Рэспублікі Аляксандр Лукашэнка правядзе рэспубліканскую нараду з творчай інтэлігенцыяй. Тэма нарады – «Захады па вырашэнні праблемаў развіцця культуры і мастацтва». Паводле выбару міністэрства культуры на сустрэчу з Лукашэнкам з'явіцца каля паўтысячы музыкаў, літаратараў і артыстаў. Плануецца, што прагучаць каля двух дзесяткаў прамоваў асобных дзеячаў культуры і старшыняў творчых саюзаў.

Але нават тыя, хто пойдзе на гэтую сустрэчу, у прыватных размовах гавораць, што маецца вельмі вялікая верагоднасць таго, што яна ператворыцца збольшага ў частку лукашэнкавай передвыбарчай кампаніі. Неяк дзіўна, што Лукашэнку пацягнула раптам стасавацца з інтэлігенцыяй. За апошні месяц, напрыклад, ён меў аўдыенцыю спачатку з Расціславам Янкоўскім, а потым з Міхаілам Фінбергам, дагэтуль жа парабіў іх сенатарамі. Кажуць, што з кабінетаў адміністрацыі прэзідэнта і міністэрства культуры ў творчыя саюзы і калектывы некалькі тыдняў таму спушчаная каманда арганізаваць да прэзідэнцкіх выбараў тэатральна-канцэртную дзейнасць па ўсіх рэгіёнах Беларусі і публічную агітацыю дзеячаў культуры на карысць Лукашэнкі. «Поўны гуслі насыплю дукатаў» — варта чакаць ужо прама на нарадзе шэрагу папулісцкіх заяваў пра павелічэнне інтэлігенцыі заробкаў, колькасці і сумаў грантаў са спецыяльнага прэзідэнцкага фонду па падтрымцы культуры і мастацтва пад пэўныя праекты і наогул пра ўсебаковае спрыянне вольным умовам для творчае працы.

Незалежна ад таго, што будуць рабіць прысутныя на нарадзе дзеячы культуры (дыфірамбаваць і дзякаваць Лукашэнку за нібыта дзяржаўны клопат у культурніцкай галіне альбо жаліцца на недабрабыт і заняпад нацыянальных беларускіх каштоўнасцяў, альбо, са спатнелымі далонямі, талерантна, як любяць у нас казаць, падкрытыкоўваць), маральных і маральна-палітычных стратаў ім не пазбегнуць. У Беларусі яшчэ часцей стануць казаць, што інтэлігенцыі ў краіне няма. У становішчы ракам ці на ланцугу быць і называцца ёй складана і недарэчна.

Беларуская культура не мусіць, як падчарка, задавольвацца тым, што выпадкам тое-сёе перападзе. Не яна мусіць баяцца, што паменее дзяржаўнага фінансавання, і гэтак далей, наадварот, гэта дзяржава павінна і вінаватая перад ёй. А той, з кім інтэлігенцыя збіраецца сустракацца і абмяркоўваць культурніцкія праблемы, і ёсць крыніцай пераважнай большасці гэтых самых праблемаў.

Што мы зараз бачым? Зарплата бібліятэкаркі зараз раўняецца прыкладна 30 доларам, а многія бібліятэкі сёлета, асабліва ў правінцыі, не змаглі выпісаць газет у чытальныя залы. На Беларускім тэлебачанні рэдакцыя літаратурна-драматычных перадачаў, здаецца, працуе выключна на шматсерыйны выраб свайго рэдактара Юрыя Азаронка «Таемныя спружыны палітыкі». Беларускага кіно няма як такога: кіно можа і ёсць – беларускага няма, і гэта лішнім разам даказала леташняя прэм'ера «У жніўні 44-га...» Сваё 60-годдзе Уладзімір Мулявін едзе адзначаць з «Песнярамі» ў межах дзён беларускай культуры ў Маскву.

У Нацыянальным мастацкім музеі няма і, нягледзячы на з'яўленне пяціпавярховай прыбудовы, не прадугледжанае стварэнне залы, дзе выстаўляліся б сучасныя беларускія мастакі, таму іхнія творы і змяшчаюцца ў замежных калекцыях. У канцэртавай зале «Мінск» амаль кожныя выхадныя ды і не толькі – расійская эстрада. Ордэнам Францішка Скарыны Лукашэнка ганаруе направа і налева, але з усходнім вектарам – спікера расійскай Дзярждумы Г.Селязнёва, мэра Масквы Ю.Лужкова, прэзідэнта газавай кампаніі «Итэра» І.Макарава. Дзяржаўны камітэт па друку выхваляецца, што дзяржава фінансуе да 75% выданняў беларускамоўнай літаратуры, аднак жа на тутэйшым кніжным рынку яе меней за 5%. Ганарар пісьменнікаў, што друкуюцца ў газеце «Літаратура і мастацтва», за радок паэзіі складае 150-200 рублёў, а за старонку прозы – 1.5-2 тысячы рублёў, тады як калісьці было ў дзесяткі разоў болей. Аўтэнтыка Верхняга горада ў Мінску не захавалася, рэстаўрацыя Мірскага замка неапраўдана зацягнулася, а лёдавыя палацы растуць, як грыбы пасля дажджу. Чацвёра вядомых беларускіх пісьменнікаў — Васіль Быкаў, Уладзімір Някляеў, Святлана Алексіевіч, Алесь Разанаў – жывуць і працуюць на чужыне.

А што ўжо казаць пра падрасійскую сатэлітнасць, скасаванне старажытнай беларускай геральдыкі — герба «Пагоня» і бел-чырвона-белага сцяга, а таксама пра ўвядзенне дыскрымінацыйнага ў дачыненні да беларускай мовы білінгвізму. А пра збіццё, арышты і штрафы за гэтыя сцяг і мову? Менавіта таму многія з творчай інтэлігенцыі ў Палац Рэспублікі 1 лютага не прыйдуць. Нонканфармізм пры часе дыктатуры – сутнасная прыкмета інтэлігенцыі. Трохі суцяшае яшчэ тое, што шмат хто выправіцца на згаданую нараду з удзелам Лукашэнкі з кукішамі ў кішэнях. Але калі трымаць іх там яшчэ пяць гадоў, замлеюць рукі. ■

10 гадоў рэканструкцыі тэатра

Канстанцін УВАРАЎ

27 студзеня пасля 10-гадовага перапынку Магілёўскі драматычны тэатр вярнуўся ў свой стары будынак, пабудаваны яшчэ ў 1888 годзе.

Будынак тэатра знаходзіўся на рэканструкцыі і рэстаўрацыі 10 гадоў. Аднак, па словах будаўнікоў, асноўныя работы пачаліся толькі пасля таго, як будоўля аказалася на кантролі ў прэзідэнта. А таму за мінулы год рэстаўратары і будаўнікі зрабілі тут больш, чым за папярэднія дзевяць гадоў.

Міністр культуры Беларусі Леанід Гуляка назваў дзень уводу ў эксплуатацыю будынка Магілёўскага драматычнага тэатра знакавай падзеяй у культурным жыцці не толькі вобласці, але і ўсёй рэспублікі.

Будаўнікі і арганізатары аднаўлення драмтэатра былі ўдастоеныя ганаровых граматаў міністэрства культуры, Магілёўскіх абласнога і гарадскога выканкамаў. Трупа тэатра атрымала ад мясцовых уладаў у падарунак новы мікрааўтобус «ГАЗель» і 5 мільёнаў рублёў. Акцёры найбуйнейшых беларускіх тэатраў паказалі магілёўскім тэатралам фрагменты сваіх спектакляў. ■

БелаПАН

Самая бедная мыш – музейная

Кірыла ПАЗЬНЯК

На апошняй калегіі міністэрства культуры ўхвалена канцэпцыя развіцця шматпакутнага (нават міністр культуры Леанід Гуляка прызнаўся, што сюды жудасна заходзіць) Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі, разлічаная на тэрмін да 2005 года.

Не, праблема з проста катастрафічным недахопам экспазіцыйных і сховішчных плошчаў вырашаная не будзе. У сховішчах музея гісторыі і культуры Беларусі, прычым размешчаных у музеі вайны, на кожны квадратны метр прыпадае ажно 400 адзінак захавання, тады як па еўрапейскіх стандартах мусіць быць блізу 3. Даўно абяцанага новага будынка па ідэі галоўнаму музею краіны бліжэйшымі 5 гадамі не дадуць дакладна. Ва ўхваленай канцэпцыі гаворка ідзе толькі пра паэтапнае, то бок, пазальнае, стварэнне новай сталай экспазіцыі. Прычым міністэрскае кіраўніцтва настойвае на маштабным паказе ў ёй сучаснага, асабліва найноўшага, перыяду гісторыі. Аднак спецыялісты-музейшчыкі даводзяць, што экспазіцыя мусіць завяршыцца падзеямі 1917 года. Маўляў, гісторыю паказаць рэальна, а на сучаснасць маецца вельмі шмат супрацьлеглых поглядаў, таму яе будзе слушным прадстаўляць не экспазіцыйным, а выставачным варыянтам.

Але зноў жа ажыццяўленне канцэпцыі залежыць ад фінансавання, пакуль жа нават адмысловага планавага каштарысу няма. Рэчаіснасць гэткая, што дзяржаўных грошай і блізка не стае, а інвестыцыяў на належнае пераааздабленне музеяў пры цяперашнім уладным рэжыме не дачакаешся. Вось і вызнаецца заганная практыка, калі з'яўляюцца, каб не распыляліся сродкі, нібыта другасныя музеі і прыярытэтныя. Як, напрыклад, Нацыянальны мастацкі, ды і там, асноўныя сродкі кінутыя на ўзвядзенне прыбудовы да яго і на адзін з дзевяці філіялаў – Мірскі замак.

Так і выходзіць, што адзін музей ратуюць – дзесятак гіне. ■

«Стыль Радыё» рэкламавала за хабар

Генадзь БАРБАРЫЧ

Пракуратурай Цэнтральнага раёна Мінска ўзбуджана крымінальная справа ў дачыненні намесніка дырэктара «Стыль Радыё» і начальніка рэкламнага аддзела гэтай радыёстанцыі.

Крымінальная справа ўзбуджана па артыкуле 430 частка 2 Крымінальнага кодэкса Беларусі «Атрыманне хабару ў буйных памерах», які прадугледжвае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін ад 5 да 10 гадоў.

Па некаторых звестках, супрацоўнікі «Стыль Радыё» атрымалі 1.700 долараў ЗША за льготы, звязаныя з размяшчэннем рэкламы. 26 студзеня ў офісе радыёстанцыі быў праведзены вобшук. ■

БелаПАН

Динозавр по имени Нопфлер

Ископаемые останки ранее неизвестного науке динозавра, обнаруженные американскими археологами, получили название в честь знаменитого музыканта Марка Нопфлера.

Masiakasarius knopfleri, живший 71-65 млн. лет назад, был обнаружен на северо-западе Мадагаскара археологами из университета штата Юта. По их словам, музыка лидера группы «Дайр стрейтс» очень помогала им во время раскопок: «Когда мы слушали музыку Марка, нам попадалось больше частей скелета этого динозавра. Мы даже шутили: если не будет играть «Дайр стрейтс», мы ничего не найдем, а стоило поставить диск, как нам начинала сопутствовать удача».

Это уже не первый случай, когда ученые используют имена знаменитых людей для обозначения названий животных, растений и химических веществ.

Так, в честь британского рок-музыканта Стинга названа древесная лягушка *Hyla stingi*. ■

ИНТЕРФАКС

Міратворцам патрэбна 3 млрд. долараў

«Блакітныя каскі» Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў прымаюць цяпер удзел у 29 міратворчых місіях, з іх 14 скіраваныя на падтрымку дасягнутага замірэння, астатнія 15 ёсць пакуль што зонамі канфліктаў. У гэтых аперацыях задзейнічаны 38 тысяч ваенных і паліцэйскіх, а таксама болей за 3,5 тысячы цывільных спецыялістаў з 89 краінаў-членаў ААН.

Па падліках даследнікаў, прысутнасць «блакітных касак» у «гарачых пунктах» свету толькі за першыя шэсць месяцаў бягучага года будзе каштаваць немалыя грошы – прыкладна 2,6 – 3 мільярды долараў. Усяго з 1948 года, калі была арганізаваная першая міратворчая аперацыя на Бліжнім Усходзе, па чэрвень мінулага года на фінансаванне «блакітных касак» было выдаткавана 20,7 мільярда долараў. Гэтыя грошы выдзяляліся з штогадовых узносаў краінаў-членаў ААН, а таксама з ахвяраванняў розных арганізацыяў. Па прагнозах на бліжэйшы час, з-за канфліктаў на тэрыторыі Афрыкі колькасць міратворчых аперацыяў і адпаведна колькасць вайсковых падраздзяленняў «блакітных касак» прыйдзецца павялічваць. У гэткай жа прапорцыі будуць расці і выдаткі на аплату міратворцаў. ■

Інтэрфакс

Напрыканцы стагоддзя будзе цяплей

Клімат Зямлі цяплее больш хуткімі тэмпамі, чым раней меркавалі вучоныя. Да такой непрыемнай высновы прыйшлі спецыялісты з Міжурадавай групы па кліматычных зменах (МГКЗ), створанай ААН. У падрыхтаванай імі справаздачы, якая заснаваная на вывучэнні шматлікіх статыстычных даных, адзначаецца, што да канца 21-га стагоддзя павышэнне сярэдняй тэмпературы можа скласці ад 1,4 да 5 градусаў.

Як паведаміў кіраўнік гэтай групы, які падаваў яе высновы на прэс-канферэнцыі ў Шанхаі, такое пацяпленне здольнае прывесці да павышэння ўзроўню сусветнага акіяна на 0,88 метра, вынікам чаго стане затапленне вялікіх абшараў тэрыторыі на ўсіх мацерыках. Пад вадой апынуцца амаль усе сённяшнія курорты і прыморскія гарады.

З пачатку 70-х гадоў плошча снежнага покрыва на планеце скарацілася на 10%, у гарах паўсюдна назіраецца змяншэнне плошчы ледавікоў. Сярод блізкіх наступстваў пацяплення вучоныя называюць разбурэнне каралавых рыфаў, бо жывыя арганізмы, якія іх ствараюць, не здолеюць перанесці павелічэння тэмпературы вады болей чым на 1 градус. У справаздачы адзначаецца, што ўжо мінулае стагоддзе было самым цёплым за тысячагоддзе, а самымі гарачымі былі 90-я гады. Вучоныя лічаць адной з галоўных прычынаў пацяплення «парніковы эфект», які ствараюць выкіды газаў у атмасферу, асабліва ў прамыслова развітых краінах.

На апошняй Канферэнцыі ААН па праблемах кліматычных зменаў, якая адбылася ў лістападзе 2000 года ў Гаазе, прадстаўнікі 184 краінаў не здолелі паразумецца ў адносінах выканання Пратакола Кіёта, які прадугледжвае меры па скарачэнні выкідаў газаў у паветра. Наступны форум мусіў адбыцца ў траўні бягучага года, але пераносіцца на ліпень па просьбе ЗША. Аптымісты бачаць у гэтым знак больш сур'ёзнага стаўлення Амерыкі да найважнейшай праблемы стагоддзя, бо прамысловасць ЗША самая аб'ёмная на двух амерыканскіх кантынентах і значна ўплывае на клімат. ■

Савецкі «ТУ-4» быў скрадзены ў амерыканцаў

Ян ПАДБЕЛЬСКІ

Нарэшце амерыканскія і расійскія гісторыкі раскрылі таямніцу дзіўнага з'яўлення ў Савецкага Саюза неўзабаве пасля заканчэння Другой сусветнай вайны стратэгічнага бамбавіка ТУ-4, які быў здольны нанесці ўдар ядзернымі бомбамі па Злучаных Штатах. Месцам для прызнання чамусьці было абранае пасольства Расіі ў ЗША. Вынікам незвычайных даследаванняў будзе прысвечаны спецыяльны выпуск часопіса Смітсанаўскага інстытута ў Вашынгтоне.

Чатырохматорны бамбавік упершыню быў прадэманстраваны ў Маскве ў 1947 годзе на паветраным парадзе спецыяльна для ваенных аташэ і ўразіў амерыканцаў, якія лічылі, што Савецкі Саюз не мае сродкаў дастаўкі ядзернай зброі на вялікія адлегласці. Ніхто тады не мог уцяміць, якім чынам канструктары СССР здолелі распрацаваць такую машыну – канструктарска-тэхнічных падставаў для яе стварэння ў Саюзе тады не мелася. Зараз гэтая методыка стала вядомая.

У 1944 годзе, падчас вайны, з'яно амерыканскіх самалётаў «В-29» (стратэгічнага класа «Суперфортрэс») пасля бамбавання Японіі выпадкам прызямлілася ва Уладзівастоку. Амерыканцы былі ўпэўненыя, што ў саюзнікаў ім нішто не пагражае. Сапраўды, экіпажы хутка адаслалі на радзіму, але самалёты СССР пакінуў сабе. Адзін з трох самалётаў быў апошняй мадыфікацыі, вось з яго і атрымалася савецкая блізнята амерыканскага «Суперфортрэса». Група канструктараў на чале з Тупалевым цалкам разабрала гэтую машыну на 105 тысяч дэталяў. На кожную – ад панеляў да апошняга вінціка – быў зроблены фотаздымак, дакладны чарцёж і заказаны копіі. Безумоўна, што гэтая унікальная інжынерная акцыя атрымала не толькі дазвол, але і блаславенне Сталіна. Тупалеў падтрымліваў штодзённую радыёсувязь з мноствам заводаў, збіраючы звесткі пра ход выканання заказу. Адзінае, што не маглі ў той час зрабіць на савецкіх заводах, – былі гіганцкія шыны, і спецыяльная савецкая агенты набылі іх на ваенных распрадажах на Захадзе. Першым лётчыкам-выпрабавальнікам стратэгічнага бамбавіка Тупалева быў знакаміты лётчык Марк Галай. Па яго парадах на ТУ-4 выгнутае шкло пілоцкай кабіны В-29 было зменена на роўнае, што палепшыла для экіпажа бачнасць.

ЗША мелі на ўзбраенні 3.500 «В-29», парк савецкіх копіяў налічваў 850 баявых машынаў. ■

Ужель не славен наш футбол?

Владимир ДОВЖЕНКО

Футболисты московского «Спартака» в шестой раз стали обладателями Кубка чемпионов Содружества. В финале они со счетом 2:1 переиграли рижский «Сконто», единственную за всю историю команду, принимавшую участие во всех девяти турнирах, но, отметим, впервые сыгравшую в главном матче соревнований. Матч выдался не лёгким для «Спартака». Победа была достигнута только в дополнительное время благодаря «золотому» голу украинского легионера Цихмейструка. А после первого тайма «Сконто» вёл 1:0.

Лучшим достижением для чемпионов из нашей республики стал год дебюта, 1993-ий, когда минская «Беларусь» вышла в финал, но, правда, сокрушительное – 0:8 – поражение от хозяина манежа «Спартака» запомнится в истории футбола СНГ гораздо больше, чем почетное второе призовое место.

В этом году за своей «жар-птицей» в Москву отправилась мозырьская «Славия», чья непредсказуемая игра в ходе всего турнира останется в нашей памяти так же надолго. Как бы там ни было, футбольные «качели» взнесли ее очень высоко, на третье место, застыв по сути дела – в шаге от финала.

И все же однозначно оценить выступление нашего чемпиона не представляется возможным. Да, он выполнил программу-минимум, сохранив на следующий сезон престижное место в высшей лиге. (В сравнении с провалом киевского «Динамо», с треском вылетевшего из нее и приземлившегося в группе рангом ниже, – успех очевиден.) Но «тупая» ничья с таджикским «Варзобом», проигрыш тому же «Сконто», да в придачу – игра-нерв с «Каунасом», когда судьба мозырян висела даже не на волоске, а эти самые качели чуть было не разбились о землю – заставляют усомниться пока в классе подопечных Владо Петровича. Команда, претендующая на евроуровень, хотя и занимающаяся сейчас «евроремонтом», позволять себе такого не должна.

Кажется, всем хорош этот Кубок, кроме, пожалуй, того, что проводится он, по футбольным календарным меркам, слишком рано, на непривычном искусственном газоне. Для футболистов с берегов Припяти и Адриатики, как, впрочем, и для любых других – перечисленные факторы не в нашу пользу. Что поделаешь, не готовы мы понастроить, как пресловутые хоккейные дворцы, футбольные поля под крышей. К тому же у мозырян есть и объективная причина – обновление состава, в котором почти половина игроков дает повод полушутя-полусерьезно переименовать команду в «югоСлавию».

Лидер «Славии» Роман Василюк

Кто спорит: итог селекции Петровича будет виден по осени, но такого в практике отечественного футбола не было. Столько легионеров сразу, похлеще, чем у всех участников турнира вместе взятых. Неужели среди 10 миллионов не могли сыскать ну если не получше, то хотя бы равных. Правда, не все могут так метко плевать в соперника, как новый защитник «Славии» Дробняк.

И все же, если «югославский вариант» в белорусском футболе принесет такие плоды, как и в политике, то кто будет против!

Тем временем, стал известен календарь национального чемпионата среди команд высшей лиги, в которой, как известно, выступят 14 команд.

И в стартовом туре 11 апреля новичок – клуб «Молодечно» примет на своем поле чемпиона.

Не за горами продолжение отборочного турнира ЧМ-2002. Приятно напомнить, что в трех стартовых матчах белорусская сборная одержала дома две победы (Уэльс – 2:1, Армения – 2:1) и проиграла на выезде полякам – 1:3. ■

Еўропа беларусаў прыняла няласкава

Аляксей СТАЎСКІ

Няўдалымі трэба назваць вынікі выступлення беларускіх біятланістаў-дублёраў на шостым чэмпіянаце Еўропы, што праходзіў апошнія пяць дзён у Францыі. Беларусы ў масе сваёй не здолелі сапернічаць з дублёрамі іншых краінаў Еўропы, чым яшчэ раз даказалі будучы сыход у, як мінімум, часовы нябыт гэтага віду спорту на Беларусі.

Беларусы надзвычай дрэнна стралялі і пры гэтым яшчэ і даволі павольна беглі. Чаго варты толькі адзін прыклад з Сяргеем Новікавым, які ў спрынце за дзесяць стрэлаў дапусціў восем промахаў! Не, былі, канешне, яшчэ і горш там усякія, румыны, якія гэтак жа стралялі, але калі на іх раўняцца...

Але трэба заняцца пераліччэннем «дасягненняў» беларусаў. Абмяжуемся, канешне ж, лепшымі з горшых. У спрынце Пётр Івашка, які некалі стаў чэмпіёнам свету ў камандный гонцы і знаходзіцца ўжо далёка не ў юніёрскім узросце, стаў трынаццатым. Усе астатнія далёка. У эстафеце беларусы былі пятымі, паказаўшы, што нават пры такім дрэнным складзе яны абыгрываюць расійскіх дублёраў, у якіх падобныя з нашымі праблемы маладога пакалення. Гонка на 12,5 кіламетраў вывела Пятра Івашку на дзесятае месца, а гонка на дваццаць км. зрабіла яго дзевятым. Часу ездзілі астатнія – проста незразумела, бо нават намёкаў на прызёрства не было і блізка.

Невялікай аддушынай стала выступленне беларускіх жанчын, якія, праўда, уваходзяць у асноўны склад нашай зборнай, што стартуе на гэтым тыдні на чэмпіянаце свету ў славенскай Паклюцы. У спрынце былая расіянка, якая перабралася жыць у Беларусь, Вольга Назарава заняла трэцяе месца і павезла дадому бронзавы медаль дзякуючы бездакорнай стральбе. У астатніх нашых шанцаў проста не было. У эстафеце беларускі гэтак жа, як і мужчыны, прыехалі да фінішу пятымі, але калі ўлічыць, што ад чацвёртага месца нас аддзяляла амаль тры хвіліны, то адразу становіцца бачна, якая паміж намі і сапернікамі прорва. У гонцы на 15 кіламетраў беларусак не было ў дваццатцы лепшых, а вынікі дзесяцікіламетровага праследу нам, на жаль, дасюль невядомыя, бо афіцыйны сайт міжнароднай федэрацыі біятлону даў пэўны збой.

Не поўная безнадзёга, канешне, але амаль... ■

Андрэ Агасі зноў лепшы на *Australian open*

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Амерыканскі тэнісіст Андрэ Агасі здолеў абараніць свой тытул чэмпіёна Аўстраліі на адным з чатырох турніраў з серыі «Вялікага шлема». Нагадаем, што менавіта Агасі быў пераможцам на *Australian open* у мінулым годзе. І зараз ён у фінале перамог француза Арно Клемана без асаблівых цяжкасцяў – 6:4, 6:2, 6:2.

Дзякуючы гэтай перамозе Агасі, напэўна, зойме зараз першае месца ў рэйтынгу тэнісістаў-прафесіяналаў, так званай «Чэмпіёнскай гонцы». Але каб абараніць гэтае месца, яму трэба будзе выступаць на цяперашнім узроўні яшчэ доўга адзінаццаць месяцаў. Беларусы ў Мельбурне выступілі надзвычай правальна, асабліва ў параўнанні з мінулым годам, і цяпер значных паляпшэнняў у іх рэйтынгавым становішчы да наступнага буйнога турніру – не чакаецца. ■

Барысаў стварыў каманду

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Менавіта такімі словамі ахарактарызавалі змяненні, якія прайшлі ў нацыянальнай зборнай Беларусі па баскетболе ўсе, хто бачыў дзве апошнія гульні нашай каманды ў адборачным турніры да еўрапейскага першынства. Пра ўпартую гульню з эстонцамі, якую нашы прайгралі (89:91), яшчэ доўга будуць казаць як пра матч-адраджэнне беларускага баскетболу. Суботняя ж гульня з аўстрыйцамі толькі пацвердзіла, што ўсе выказаныя вышэй дыфірамбы былі не выпадковымі. Нашы добра адпомсцілі аўстрыякам за восеньскую ганебную паразу ў Вене – 71:54. Лепшым бамбардзірам стаў лідэр беларускай каманды Аляксандр Куль, які набраў 21 ачко, другі па выніковасці Руслан Байдакоў, у яго – 18 ачкоў.

Увогуле, усе спецыялісты адзначаюць значныя змяненні ў гульні беларусаў да лепшага ў тым плане, што гульня стала больш абдуманай і вынік цяпер ужо амаль не залежыць ад выпадковых фактараў кшталту настрою і г.д. Зараз беларусы гуляюць на класе, і перамагаюць. Верыцца ў тое, што гэтыя перамогі не апошнія.

Перамаглі ў нашай адборачнай групе баскетбалісты Грэцыі.

Цяпер з нецярпеннем будзем чакаць адборачнага турніру да чэмпіянату свету, які пачнецца будучай зімой.

КНІГАРНЯ

Кнігі для студэнтаў, настаўнікаў, вучняў!

Сёння – кніга, па сутнасці, самы танны падарунак, які можна зрабіць сябрам, выкладчыкам, вучням, студэнтам. Тым больш, калі кніга карысная і дапамажа ў вучобе, навуцы, узбагаціць ведамі.

Цікавыя і карысныя ўзоры новай беларускай кнігі можна знайсці на кніжнай выставе ТБМ (Мінск, вул. Румянцава, 13. Блізка ад метро «Плошча Перамогі»).

Тэлефон кніжнай выставы – **284-85-11**.

Алесь Белы
ХРОНІКА БЕЛАЙ РУСІ

Кастусь Тарасаў
Апошняе каханне князя Міндоўга

Гісторыя Беларусі ад старажытнасці да XXI стагоддзя

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, вул. Кнорына, 50. Заказ № 92 Нумар падпісаны ў друк 28/01/2001 (15.00) Наклад – 14.580